

הדקמה ומכתבי רבנים לספר "לא קסם בישראל"

ב"ה

ה' לס' שמן זית זך תשע"ז

שלו' וברכה לכבוד הרה"ג המו"מ בתו"י מו"ה יעקב יוסף טויב שליט"א

בזמננו של עיקבתא דמשיחא אנו מורגלים כבר לכל עניני בלבול המוחות המתפשטים תמיד ובתוכם במה שנוגע לכמה מיני איסורים חמורים של חשש כישוף, וקוסם, ואף דברי המינים ועע"ז וכו' וכ"א מקלו יגיד לו להקל בלי יסודות של הלכה, וחסרון ידיעות ע"פ תוה"ק, וזה בעניני רפואה שאינם לפי מהלך רפואות הרגילים, בהרבה אופנים.

וע"כ דבר גדול עשה שנטל על שכמו ביגיעה רבה להעמיק ולהרחיב בדברים ע"פ יסודות תוה"ק, ומעט מן האור דוחה הרבה מן החשך אשר יכסה ארץ; וכ"ש שלא להתפעל מדברי הבל ורעות רוח שאומרים ומדפיסים - ובתוכם במקורות הגוים והמונים וכהנה. ולא ראיתי להאריך כאן. ואבא בברכת הדיוט שיזכה להגדיל תורה ולהאדירה ולהציל נפשות מלימשך לחמורות ח"ו עד בקרוב נזכה למלאה הארץ דיעה והשי"ת יהי' בעזרו ברו"ג בכל טוב.

Yaakov Menachem Atik

Rabbi in the Neveh Tzvi Neighborhood

Jerusalem E. Israel

Author of the Beer Yaakov

הלל וויינבערגער

אבד"ק סערדאהעלי

ודומ"ץ נייטרא

בס"ד

ה' לסדר ואבדיל אתכם מן העמים להיות לי י"ט למב"י תשע"ו

הן היו לנגד עיני ספר אהל יעקב שחיבר הר"ר יעקב יוסף טויב שליט"א, וזה זמן רב שהיה ניכר הצורך שיחובר ספר כזה להרחיב ולסכם שיטות של רבותינו הראשונים ז"ל בעניני קוסם כישוף ועע"ז כדי שיהא שייך לעיין אם ראוי ונכון להשתמש בדרכי רפואה של דאזינג. מאסל טעסטינג, וענרדזשי וכדומה שבכמה אופנים פוגע בחמורות שבחמורות.

יום בשורה הוא שב"ה הדברים נשמעים, ומתכון להו"ל מהדורא שניה ומכיון שגם מרחיב לבאר מצות תמים תהיה לפי שיטת הרשב"א בתשובה תי"ג באתי בזה לברך מענינא דקרא שיקוים פירוש הרשב"א שפירש תמים תהיה כולל אזהרה והבטחה הזהיר שלא נשתבש ונחוש להבלי הגוים הקוסמים וגו' והבטיח שבעשיית מצותיו ובעבודתו יהיה תמים לא יגע בו רעה.

ויה"ר שנזכה לעשות רצונו ולעבדו בלבב שלם ולהיות עמו ולחלקו ובאור פני מלך חיים וכל טוב.

יוסף יצחק ראזענפעלד

דומ"ץ במאנסי

וחבר בד"ץ שבט הלוי

ב"ה, יום א' לסדר תצוה ז' אדר תשע"ז לפ"ק

היות שלאחרונה נפוץ בין אחינו בני"י שמשתמשים ברפואות שיש בהם חשש איסור כמו קוסם קסמים וכו' כמו שמבואר בספר זה הנקרא "אהלי יעקב", ויש הרבה שמתירים להשתמש בהם רק מחמת סברות ודמיונות בעלמא שאין להם שום מקור ובסיס.

ע"כ יפה עשה הר"ר יעקב יוסף טויב שליט"א שאסף השיטות מהפוסקים בענין זה, כדי להראות שיש חשש של איסורים חמורים בהרבה רפואות שעושין.

ע"כ ידי תכון עמו להפיץ הספר בישראל לא עברתי על כל הספר ונסמכתי על גדולי הרבנים שליט"א שנתנו לו הסכמה.

באעה"ח יום הנ"ל

יעקב מנחם אטיק*

באמו"ר הגאה"צ מהר"א זצוק"ל

ר"י "באר שלמה"

רב בשכונת נוה צבי

בעיה"ק ירושלים תובב"א

מח"ס "באר יעקב"

בס"ד ערש"ק פ' זכור את אשר עשה לך עמלק י"ב אדר תשע"ז לפ"ק פעה"ק ת"ו

הנה ידוע מספרים הקדושים שעיקר חולי הגוף באים מחולי הנפש (עי' בספר הנהגת הבריות להרמב"ם ש"ג אות' יב יג, ובספר צוארי שלל להחיד"א בחקתי ג, בשם מהר"א), ובזמנינו הגיעו המדענים גם כן למסקנא זו שחולי הגוף תלוי במצב הנפש, וכן הגיעו היום המדענים למסקנא שכל התרי"ג מצות תורמים לבריאות הגוף גם כן, ואפילו מצוות שהם בכלל חובות הלבבות כאהבת ה' ויראת ה', ותפילה והודיה לה', וכיו"ב.

ובזה נשאלת השאלה כיצד מרפאים את הנפש, ועל זה נתעורר בזמנינו הרפואה האלטרנטיבית, ומצאו הרבה 'טכניקות' בספרי הגוים איך לרפאות את הנפש, וזאת על ידי התקשרות המטפל עם המטופל, ויש שדימו זאת לענין כמים הפנים לפנים, ויש מרחיקים לכת ומטפלים מרחוק, ואומרים שזה הכל 'אנרגיה', 'כח אלקטרו מגנטי', ואומרים שזה 'הילה' של בן אדם, ומביאים מקורות מדברי חז"ל על אור המקיף שיש על האדם, ולדמות מילתא למילתא בדברים תמוהים, וכל זה במקום לקיים מאמר חז"ל (ב"ב קטז). הובא ברמ"א יו"ד סי' שלה ס"י) שילך אצל חכם שיבקש עליו רחמים ושיתקן נשמתו, הולכים לחפש אחר בארות בארות נשברים, מהגויים עובדי עבודה זרה, לתקן את הנפש, ולנטרל את החסימות מהטראומות והמשקעים, כדי ש'אנרגיית החיים יזרום באין סוף בלא חסימות', כלשונם.

ובאמת אחר שהודיע ה' לנו כל זאת, שכל חולי וכל מדוה, בנפש הוא תלוי, היינו צריכים לקחת זאת למוסר, להתמקד יותר בתורה ועבודת ה', ולמצוא מרגוע בספרי חסידות וחובות הלבבות, כמבואר במשנ"ב (סי' א סקי"ב) בשם הברכי יוסף והחיי אדם שצריך כל אדם ללמוד בכל יום מוסר, וכן להתדבק לחכמים ולצדיקים כמבואר ברמב"ם (הל' דעות פ"ו ה"ב), אבל מצב הדור שלנו אינו כן אלא שבמקום זה, לקחו לעצמם בורות נשברים לחטט מתוך ספרי דתות שלפני אלפי שנים, שראו גם כן את הנפש כיסוד חולי כל הגוף, ומתחברים עם אנשים עובדי

ע"ז, או במקרה הטוב לאנשים מפוקפקים, ומשם רוצים לתקן את גופי ונשמות ישראל הקדושים והטהורים.

ובזה תמהני על אלו שטרחו למצוא מקור בדברי חז"ל ל"שטויות" שכתבו אותם דתות, ולומר שמותר לנו ללמוד דתיהם כדי להבין ולהורות חיי הנפש הישראלית, ולהתחבר לכוחות שלהם, וכי מותר לנו להתקשר במחשבת כופר מסית ומדיח, ולקבל ממנו כוחות, (ע"י לשונו של הרמב"ן פרשת יתרו, שמות כ, ה).

כל הדברים האלו לא שערום אבותינו, להתקשר לאנשים שפלים או לנשים ולקבל מהם כוחות מחשבה וכו' וכו'. וזהו חוץ ממה שנתבאר בספר זה בטוב טעם ודעת חומר איסורי עבודה זרה וכישוף וקוסם שיש בדברים אלו, אשר הם איסורים דאורייתא, וחלקם הם ביהרג ועל יעבור, ופשוט שיש להחמיר בהם אפילו במקום ספק, ולכן כל אשר יראת ה' נוגע ללבו יש לו להתרחק מהם כמטחוי קשת, ולא להסתמך על היתרים מפוקפקים.

אשר על כן בואו ונחזיק טובה להרה"ג ר' יעקב יוסף טויב שליט"א, ואתו עמו חו"ר 'מכון חד וחלק', אשר אצרו כגבר חלציהם, וחיברו ספר בשם 'לא קסם בישראל', ורואים שהעמיקו בש"ס ופוסקים ראשונים ואחרונים בכל הענינים השייכים לנידון זה, והוציאו דבר טוב ומתוקן בבירור וליבון הענינים בטוב טעם ודעת להתודע ולהגלות עד כמה הענינים נוגעים לחמורות שבחמורות, ושיש להתרחק מהם ומכיוצא בהם.

וברכתי ברכת הדיוט שהשי"ת ישלם להם כפעלם כי זכות הרבים תלוי בהם, ויזכו להרבות קדושה וטהרה בישראל, מתוך הרחבה ונחת וברכת ה' מלא כאו"נ הטוב.

המצפה לראות במהרה בהתגלות כבוד שמים עלינו ובישועת ישראל ושמחתן בביאת גוא"צ ומלאה הארץ דיעה את ה' בב"א. ובאעה"ח.

* הערות מהרה"ג שליט"א נדפסו בעמ' רצד.

מאמר הבהרת המציאות נערך ע"י הרב מתתיהו וואלפבערג הי"ו

הקדמה

מאז שנות התש"כ התחילו לנשב רוחות זרות מהמזרח הרחוק אל מדינות המערב. המפוח העיקרי של רוחות אלו היא תנועת העידן החדש. תנועה זאת מבוססת על דתות כמו הבודהיזם, והטאואיזם מסין הודו וגם מפילוסופיות אנטי-שמים כמו ה"התיאוסופיה", כמו שנברר להלן.¹

אחד מהמטרות העיקריות של תנועה זאת היא לשלול את הרפואה המדעית ולהחליפה בטיפולים אלטרנטיביים והוליסטיים² שהן יותר מבוססת בדת מאשר בדעת.³ עוד מטרה דומה לזה של התנועה היא דחית המדע כדרך הבנת העולם הטבעי, ולהחליף את הבנה בזאת בהסברים רוחניים בלבד.⁴

יש ביננינו יהודים רח"ל שממלאים משימתו של תנועת העידן החדש בזה שהם שוללים

¹. כל מי שרוצה לעיין בכל המקורות לדברים הכתובים כאן, כדי להבין ולהורות יוכל להשיגם אצלנו. ומן הנכון לציין, שלגבי איסורים הכרוכים בדברים אלו הנידונים בספר זה אין חילוק כ"כ אם הדברים מועילים באמת, אם לא, שגם אם נניח שיש תועלת ממשות בדברים אלו, האיסורים קיימים.

רפואה המדעית ומחפשים היתר להשתמש בטיפולים אלטרנטיביים והוליסטים שהן מבוססות "ברפואה" סינית.

דבר זה רואים ברור במכתבו של בעל החוברת "כי אני ה' רופאך" אחד מהמעריצים הגדולים של רפואה סינית ורפואה על ידי אנרגיה היום. במכתבו הוא כותב "ובמקום הרפואות קונבנציונליות מביאים לאט לאט את האדם להתמסר להמדע כאילו המדע הוא שורש כל הידיעות ושאינן חוץ ממנה כלום... לעומת זאת הרפואה בדיקור סיני וכן הרפואות המבוססות על הצ'י הרבה פעמים מעוררים את המטפל ומטופל שע"כ יש בורא עולם... כמו כן ראה הקב"ה לאחרונה איך שהמדע המודרני והרפואות קונבנציונליות מכניסים במח האדם את הרגש של "כחי ועוצם ידי" או של "כח מדע ועוצם ידה"... ולכן עשה ה' יתברך שהרפואות ארנרגטיות התפשטו בעולם כדי לצמצם את כח הכפירה הבא על ידי הטיפולים הרפואיים", עד כאן לשונו. [נדון קצת על משפטים אלו להלן].

רוב אם לא כל טיפול האלטרנטיביים והוליסטים מבוססות ברפואה סינית. לכן, נכון להתחיל דיונונו על רפואה סינית. הסיפור שלנו מתחיל מלפני בערך אלפיים חמש מאות שנה בסין. חסרון ידיעתם של גויי מזרח הרחוק בדורות הקודמות בענייני רפואה, נוצר מצב שהיו צריכים שם לחדש כל מיני אמונות, כגון אמונה בכוחות לא טבעיים, בכוכבים ומזלות, ובעצי אשירה וכו'. הגיעו למסקנה אז, שיש כח אלוהי שמחיה את הבריה, וקראו לכח זה "טשי" ("אנרגיה") והתחילו להאמין שבריאיות האדם היה תלוי בתיקון של ה"אנרגיה" (שדימו שיש בגוף), והמציאו כל מיני שיטות לתקן כח זה כדי לרפאות את האדם. וכדי להפעיל שיטותיהם ברפואה, היו סומכים במיני כישוף ואחיזת עיניים.

בתקופה האחרונה ראינו בחסדי השם התקדמות אדירה בשדה הרפואה, לכן היה מסתבר לחשוב ששיטות פרימיטיביות אלה ממזרח הרחוק יהיו נעלמות, אכן לתמיהתנו הגדולה, קיימת עד היום אמונה ב"אנרגיה". אמנם רופאים מומחים ומדענים כולם ביחד, ואפילו רוב ההמון-עם הנוכרי מלגלים על מושג ה"אנרגיה" כשטויות, כי אף מחקר מדעי בעולם לא הוכיח שום מקור בטבע לשיטה של רפואה על ידי אנרגיה. אולם נראה שרפואה על ידי אנרגיה מבוססת בדת ולא בדעת.

לדאבוננו, מפני חסרון ידיעה, נמשכו המון אחינו בני ישראל לדיעות אלו ממזרח הרחוק, והגענו למצב שהרבה משומרי תורה ומצוות מאמינים בלב ונפש שיש כח של "אנרגיה" הממלא את הגוף, וכמו שרימזנו לעיל וכמו שנברר להלן, המקור היחידי להאמין ששייך להתרפא על ידי כח זה של אנרגיה הוא אך ורק באמונות דתיות, ובעיקר ממזרח הרחוק.

ולהלן נראה עוד ש"אנרגיה" הוא תרגום של שם אליל שהגוים עובדים אותו עד היום.⁵ וכדאי להקדים לאמר שכדי להסתיר את המקור האמיתי של הרבה משיטות אלו, מעריצי השיטות שינו את השמות של השיטות, וכינו אותם בשמות חדשים תחת מסווה של "רפואות אלטרנטיביות", או "רפואה הוליסטית", או פשוט "רפואה על ידי אנרגיה". ולהלן נראה שהממציאים שיטות אלו בעצמם מודים שהשיטות מבוססות במקור בדיעות דתיות שהן מלאות מושגים של מינות וכפירה.⁶ וכן יתברר, שהרבה ממעריצי שיטות אלה הם מסיתים ומדיחים ר"ל, ומשתמשים ברפואות אלו כדרך מוסתר להעביר את יהודים מדת קונם.

"רפואה" על ידי "אנרגיה"

מה זאת בדיוק רפואה על ידי "אנרגיה": המאמינים בזה מאמינים שיש בכל אדם כח אלוהי הנקרא "אנרגיה". ויש אנשים שהם יותר מבורכים בכח האנרגיה מאחרים, והאנשים האלו עם ריבוי הכח של אנרגיה יכולים לכוון, להנהיג ולהפעיל את הכח האלוהי הזה כדי לאבחן מחלות, או אפילו לרפאות אחרים על ידי נגיעה, או אפילו על ידי ריחוף הידיים מעל הגוף של החולה. ויש שטוענים שאפשר לרפאות אחרים שנמצאים במרחקים אפילו מעבר לים.

יש גם שטוענים שאפשר לרפאות אחרים על ידי איש אמצעי, למשל לרפאות תינוק על ידי נגיעה או ריחוף מעל הגוף של האמא שמחזיקה את התינוק.

האם יש מקור ביהדות לאמר שיש כח של "אנרגיה" לרפאות?

אין שום מקור ביהדות לאמר שיש כח של "אנרגיה" לרפאות. והמזכיר בדיון זה דוגמאות כמו המעשה מהתנ"ך שאלישע החזיר ילד לחיים, צריך הוא לעיין מה שכתוב בספר החינוך בענין דומה לעניינינו במצוה תקי"א, שכל המנסה להביא ראייה ולדמות מעשים מן המסורה למעשים של היום "הרי הוא כפותח פתח לבוא בגהינם". וחוף ממה שכתב החינוך על זה, יש עוולה גדולה לדמות מעשים אלו למעשים של מטפלים גוים.

האם יש הוכחה מדעית לקיומה של "אנרגיה" בגוף או אפילו ריפוי באנרגיה?

אם אין מקור במסורה היהודית לענין של רפואה על ידי אנרגיה, צריך לשאול אז: מאין רעיון זה בא באמת? אולי זה טבעי? אכן נקודה ראשונה ואחרונה היא כך: אין שום מחקר מדעי שמוכיח שיש בכלל כח של אנרגיה שקיים בגוף האנושי. יש אפילו גוי אחד (מהגוים הרבים שלא מאמינים שיש כח של "אנרגיה" לרפאות) שהיה מציע לשלם \$1,000,000 למישהו שיכול להוכיח שרפואות אלו יכולות לפעול שום דבר.⁷ בכל השנים לא זכה אף אדם בעולם לפרס זה.

היה גם מחקר על הטיפול על-ידי-אנרגיה שפורסם על ידי אחד מהג'ורנלים הרפואיים המכובדים ביותר בארצות הברית. המחקר נעשתה על ידי ילדה בת 11, שבה הראתה כי אין בסיס מדעי לריפוי על ידי אנרגיה. החוקרת גילתה, שעשרים ואחד מטפלים מנוסים של "מגע טיפולי" (טיפול שמבוסס על אנרגיה) לא הצליחו לזהות את "שדה האנרגיה" של החוקרת.

הכישלון של המטפלים להוכיח את כשרונותם בזיהוי ה"אנרגיה", הוא ראייה שאינה ניתנה להפריך, שהטענות של תומכי "מגע טיפולי", הם חסרי בסיס וכי שימוש מקצועי להבא אינו מוצדק בשדה הרפואה.⁸ מעניין לציין שילדה זאת היא הכי צעירה שקיבלו ממנה מחקר לפרסום בג'ורנל רפואי בארה"ב.

במדע אינו מספיק להביא ראייה שמישהו מסוים נתרפא על ידי שיטות אלו, רק מוכרח להוכיח שכח האנרגיה הוא כח טבעי, וצריכים להוכיח זאת על ידי חקירה מדעית. וגם צריך לאפשר להגדיר כח זה בגדרים מדעיים, כגון שיהיה אפשרי למדוד (אפילו בערך) דרגת הכח של אנרגיה שבגוף, כמו שאפשר למדוד חשמל. וכמו שאנו יודעים שכח של חשמל ברמה מסוימת הוא יכול להרוג איש, צריך לדעת גם כן בערך מה התוכן של כח האנרגיה, למשל אם זה חשמל, או חום, או אם זה קרניים.

וכן אם זה דבר טבעי-מדעי, מוכרח שיתאפשר לחקות תופעת האנרגיה במעבדה. והשימוש לא היה מצריך כוונת האדם, כי כוחות טבעיים אינם כפופים לכוונת האדם, כמו הכוחות של משיכה וכח החשמל שקיימים בלי התערבות אנושית. ועוד, שאם זה דבר מדעי היו יודעים להגיד בוודאות שיש לאיש זה יותר כח של אנרגיה מאיש אחר.

ובאמת לא יודעים אם כח של אנרגיה הוא נמצא אצל מישהו מלידה, או שזה בא פתאום לאיש במשך חייו. ואי אפשר לדעת אם כח זה מגביר או מחליש במשך החיים. ואם כח זה הוגבר או הוחלש, למה כן?

ועוד שאם זהו דבר מדעי, היו יודעים אם אפשרי לאדם לפתוח ולסגור אצלו את כח זה. ואם כח זה בעצם חשמל כמו שטוענים, למה לא נתחשמל האיש כשהוא טובל במים? וצריך לשאול אם כח הזה מתבלה אצל האדם אם הוא משתמש בו הרבה במשך היום? אם כן איך כח זה "נטען" מחדש, ומתי זה נטען? איך כח זה מאוחסן אצל האדם, והאם כח זה יוצא

מעצמו אם האיש לא משתמש בו לזמן רב? ועוד, היה צריך לחזות ולדעת מראש מה הן התוצאות של שימוש כח של אנרגיה.

ואכן, האנרגיה לא מצליח לעבוד בדרך קבוע. ומה שיאמרו שמעשים ששומעים שאנשים מסויימים נתרפאו על ידי אנרגיה, צריך לשאול את עצמינו: כמה אנשים לא נתרפאו על ידי זה? ומה הן סוג החולאים שנתרפאו מהם על ידי אנרגיה? האם מחלות אלו הם מהסוג של חולאים שרוב פעמים נעלמים הם אפילו מעצמם?

וכשהמטפלים טוענים שהאנרגיה יכול לרפאות כל מיני חוליים, מכאב בטן עד הסרטן רח"ל, צריכים אנו לשאול, האם אפשר לרפאות אבר שנשבר, או חתך עמוק בעור, על ידי כח זה? ואם אי אפשר, למה לא? ואם זה אפשר, איך זה עובד? למה האנרגיה עובד לרפאות חולי זה, ולא חולי אחר? ולמה זה עובד לרפאות חולי מסוים אצל חולה זה, ולא אצל איש אחר עם אותו חולי?

ויש אומרים בתמימות שכח זה "אור המקיף" שיש באדם. אם כן, האם זה מותר ללכת להתרפאות אצל יהודי לא שומר תורה ומצוות או נכרי ש"אור המקיף" שלו שלילי? ויש לשאול: למה אין המטפל באנרגיה מגיע עם הצלה (מד"א)? ולמה אין ממנים מטפל באנרגיה לעמוד מוכן בחדר של טיפול הנמרץ בבית החולים?

וגם מעניין לציין כאן מעשה שהיה שאני שמעתי באיזור מאנסי נ"י, שבתה של מטפלת מסוימת "ומפורסמת" באנרגיה חלתה קשה, ל"ע. וידוע לי ששלחו את הבת מיד לבית החולים להתרפאות. הלא המטפלת ובעלה הם הם מהמעריצים הכי נמרצים להכשיר טיפול אלטרנטיבי! הלא ברור שבשעת הדחק אין סומכים במטפלים על ידי אנרגיה, אלא רצים לרופאים מוסמכים!

ובכן, ברור שעל פי השכל (אם לא די לנו כיהודים שסומכים ברופאים מומחים!!) אין הסבר על פי טבע לשיטה של אנרגיה. אמנם, הרבה מהיהודים העושים שיטות אלה טוענים שהם שיטות שיש להם מקור בטבע. יש אפילו ששואלים בתמימות: "אילו היו עושים מהחשמל עבודה זרה, היה אז אסור להשתמש בחשמל?" מכל מקום עד שיוכח שיש מקור בטבע למושג של אנרגיה, האם יש מקום לשאול שאלות כאלו?

את הטיפולים עצמם ומניין הם באים?

איזה שיטות נדונות כאן: באמת, כמו שאמרנו לעיל, אפילו יש שמות הרבה של השיטות היום, כמעט כל השיטות מיוסדות באותו רעיון של "אנרגיה". ובכן, שיטות כמו "דאויזינג", "קניסילוגיה", "מח-אחד", "רעיקי", "אקופונקטורה" - (דיקור סיני) "רפלקסולוגיה", "ברעין ג'ים", ותרופות ה"הומיאופתיות", הן בעיקר מיוסדות באמונה באיזה שהיא "אנרגיה" שממלא את הגוף ואת היקום. לכן, כדי להבין יסודות האמיתיות של רפואה על ידי אנרגיה צריכים אנו להתחיל ברפואה סינית, שהיא המקור לדיעות אלו.

רפואה סינית וצ'י

קודם כל צריך לדעת שאף על פי שיש בשיטת רפואה סינית מילת "רפואה", מכל מקום אפילו על פיהם שיטות אלו הם דתיות ולא מבוססות בטבע. לפי דת "רפואה סינית" יש בגוף האנושי זרם של כח הנותן-חיות-לכל-נברא הנקרא "צ'י" ("chi")⁹ שתרגומו באנגלית הוא "אנרגיה".

דבר זה ש"אנרגיה" הוא שם חילוף של "צ'י", יש לראות בכל מקום שהגוים שמסבירים כוחות אלו ואפילו ב"המדריך החרדי לרפואה משלימה", שהוא מן היחידים של החומרים בעברית בנושא זה, מסבירים שם ענין "אנרגיה" במושגים של "צ'י".¹⁰ לפי דת רפואה סינית, חוליי הגוף והנפש, וגם קשיים בהבנה בלימודים, נגרמו על ידי סתימת זרם כח ה"אנרגיה"

הזה.¹¹ ולפי אמונתם היסודית שלהם, סתימות אלה נגרמו על ידי אי-איזון של שני הכוחות המושלים בעולם הנקראים "יאן ויאנג", שהם שני הכוחות הנמצאים בכל דבר ביקום.¹² ועוד לפי דתם, רפואה הוא תיקון האי-איזון של ה"יאן ויאנג" שבגוף, ומאמינים שעל ידי תיקון זה יפתחו הסתימות של אנרגיה, ויבריא האדם.¹³ ולכאורה צ"ע אם אמונה בכח אנרגיה הוא אמונה בעבודה זרה, ונסביר איך זה:

אחד מהפילוסופים העיקרים של רפואה סינית היה הקדמון "קואן טשאנג" (Kwan-Chung) שמת בשנת 645 לפני הספירה. לפי כתבו (עפ"ל), "צ'י" הוא האליל שמחיה את היקום, והעולם קיים רק בגלל כח ה"צ'י", ובלא צ'י שום דבר בעולם לא יכול להיות.

פילוסוף סיני אחר מבערך אותו תקופה שנקרא ליע-טצו (Tzu-Lieh) כותב ש"הארץ והשמים והכל בבריאה נוצרו על ידי צ'י".¹⁴ גם כתוב בספר "נגיעה למען הבריאות", שמקור החיים בעולם הוא "צ'י", ונפוץ אצלם השיטה רח"ל שהכח הזה הוא סיבה ראשונה (עפ"ל) במקורות על טיפולים אלטרנטיביים¹⁵ כתוב בפרהסיא שהם מאמינים בכח הנקרא "צ'י",¹⁷ שהם מכנים בלשון נקי של "אנרגיה", ועוד שמות.

ובכן הוכחנו עד כאן ש"צ'י" - "אנרגיה" - לפי דעתם הטמאה, הוא "עבודה זרה" ממש!

"יאן ויאנג"

כמו שכתבנו לעיל, אחד מרעיונות של "רפואה סינית" היא שבריאות האדם תלוי באיזון של שני הכוחות "יאן ויאנג".

והנה עיין במדריך של "מח-אחד", ותראה שכתוב שם שהם מאמינים בקיום הכוחות הנקראים "יאן ויאנג".¹⁸ ואכן האמונה במציאות הכוחות "יאן ויאנג" היא קיימת ברוב טיפולים אלטרנטיביים שיש היום. רוב המטפלים יגידו בהדיא שהם מאמינים בכוחות "יאן ויאנג", וגם ב"צ'י".

לפי הרבה היסטוריונים, הפילוסוף שהיה האב של "רפואה סינית" היה "הקיסר הצהוב"¹⁹, הוא חי בערך לפני ארבעת אלפים שנה. הוא הסביר יסודי רפואה סינית, בפרט אמונתם ב"יאן ויאנג" ככה:

חוק ה"יאן ויאנג" הוא היסוד של כל היקום... [יאן ויאנג] זה מקור החיים, וזה מצוי בהיכלות האלוהים (אחרים)... וכדי לרפא חוליים, צריך לחפש מקורו... יאנג ברא את השמים; ויאן ברא את הארץ,²⁰ עד כאן לשונו (עפ"ל).

יש גם מבארים ששני האלילים "יאן ויאנג" הם בעצם שני כוחות נפרדות של "צ'י".²¹ מושגים אלה נזכרים גם כן בספר הנקרא "נגיעה למען הבריאות",²² וכמו שנברר להלן. "נגיעה למען הבריאות" היא אחד מן השיטות שעליה נבנה שיטות "קניסילוגיה" ו"מח אחד".²³

כל השיטות הנ"ל יש להם במשותף עצם האמונה ביסודות של רפואה סינית, דהיינו שהרפואה בא מתיקון כח ה"צ'י", ואיזון כוחות "יאן ויאנג" שבגוף. שינויים בין השיטות היא רק "איך" מתקנים את הכוחות "צ'י" ו"יאן ויאנג".

יש שיטה שעל ידה מתקנים את הכוחות על ידי מחטים, דהיינו אקופונקטורה (דיקור סיני). ויש שיטה שמתקנת את הכוחות על ידי לחץ על הידים, או על המצח, או על מקומות אחרות בגוף, דהיינו אקופרעשער acupressure, או אי.עפ.טי (E.F.T) וכאשר לוחצים על כף הרגל הרי זה נקרא "רפלקסולוגיה". ויש שיטה שעל ידה מבחינים ומתקנים את הכוחות על ידי התנגדות ללחץ על אצבעות, או על הזרוע, זאת השיטה העיקרית של "מח אחד".

ויש שיטה שמבחינה את האנרגיה על ידי שרשרת, דהיינו "דאויזינג". ויש שיטה שמתקן

את הכוחות על ידי תרגילים עם הידים והרגלים, ושיטה זו טוענת שהיא משפרת יכולת של התלמיד ללמוד ולקלוט דהיינו "ברעין ג'ים". עכשיו נעבור לפרט כמה מהשיטות האלה.

רעיקי

דוגמה מדהימה של שיטה אחת ברפואה על ידי אנרגיה: "רעיקי" היא אחת מהשיטות הנפוצות ביותר בעולם החרדי.

אמנם, שיטה זו שבאה ממדינת יפן, היא אחת משיטות שהכי פשוט להוכיח שיש לה מקור בעבודה זרה. השם של השיטה בא משני המילים: "רעי", שמשמעותה "חכמת האלוה", או "חכמה עליונה". והמילה "קי" (דהיינו צ'י) שמשמעותה "כח חיוני" - או כפשוטו "אנרגיה".²⁴

השיטה טוענת שכאשר האנרגיה חלש, האיש נהיה חולה.²⁵ השיטה נעשתה על ידי ריחוף הידים מעל החולה, ובשיטה זאת טוענים שאפשר אפילו לרפאות ממרחקים אדירים.

לפיהם, רפואה זאת יש לה יכולת לרפאות את הגוף, המוח, וגם את הנשמה. וגם אומרים הם שהשיטה היא "רוחנית", והשיטה באה מ"אלוה", רח"ל. וטוענים הם שאפשר להנהיג כח האלוה הזה על ידי הידיים של המטפל.

וכדי להיות "מטפל" בשיטה זו, צריך לעבור טכס "סמיכה" שבו מקבל התלמיד כח לרפאות מהמדריך. אמנם אומרים בפרוש, שאי אפשר בעצם "ללמוד" שיטה זה, אלא הדרך היחידה להיות "מטפל" בשיטה זה- הוא על ידי טכס של "קבלת כח".²⁶

עוד מעניין לציין כאן, שכדי להיות מטפל מוסמך ב"רעיקי", צריך לקבל כח ממישהו שיכול להעיד שהוא בעצמו קיבל סמיכה איש מפי איש מהכומר הבודהיסט "מיקאו אוסוי", שחידש שיטה זו אחר התבודדות של עשרים ואחד יום בהר מסוים ביפן בשנת 1922 למספרם. וזה לעצמו דבר מעניין.

גם יש לציין כאן מה שכתב מטפל ב"רעיקי" יהודי דתי מאנגליה, שהוא סיפר שטיפל בהרבה רבנים שבאו אליו מארץ ישראל, ואומר מטפל זה שהודו הרבנים שיצאו מהטיפולם עם הרגשים של 'חיזוק רוחני'.²⁷ ועכשיו תשאלו את עצמיכם, איך זה שייך 'חיזוק רוחני' משיטה שבא מכומר טמא בודהיסט?

קניסילוגיה

דוגמה שנית: "קניסילוגיה": "קניסילוגיה המעשית" (Kinesiology Applied) היא תולדה של רפואה סינית.²⁸ וראשית כל, צריכים להדגיש שאין שום שייכות בין שיטות הטיפולים האלטרנטיביים הנקראות "קניסילוגיה", ללימוד המדעי "קניסילוגיה" (שהיא לימוד של "הפיסיקה" של האברים של הגוף, והוא לימוד מדעי. ולכאורה היוצרים של "קניסילוגיה המעשית" בחרו דווקא בשם שדומה ללימוד מדעי, אבל אין שייכות ביניהם. ולפי המוסד "חברת הסרטן האמריקאית American Cancer Society" שהיא אחת מהמוסדות הרפואיות הכי נאמנות בעולם, אין שום תועלת רפואית ל"קניסילוגיה המעשית".²⁹ ולא עוד אלא שהמוסד הוא צועקת שיש סכנה גדולה לחולים המנסים טיפולים אלטרנטיביות כמו "קניסילוגיה המעשית", שהרבה פעמים הרי זה מעכב טיפול ברפואות יעילות.³⁰ ויש גם הרבה חקירות אחרות שלא מצאו שום מקור בטבע לשיטות האלו.³¹

שיטת "קניסילוגיה המעשית" יצא בשנת 1964 על ידי הגוי ג'ורג' גודהארט [שהיה כופר בעיקר וגם מסית ומדיח רח"ל].³² שיטה שלו מבוססת באמונה בקיום של האלילים "יאן ויאנג", שהם שני כוחות אלו שולטים על כח האליל הנקראה "צ'י" שמסתובב בגוף ובנפש.³³

וכמו שאמרנו לעיל, דרך של רפואה סינית ו"קניזולוגיה" הוא האיזון של "יאן ויאנג", ופתיחת סתימות של הכח האלילי ה"צ'י", כדי לאפשר סיבוב הכח "צ'י" בגוף ובנפש.³⁴ הלא "הממציאים בעצמם" מודים שהשיטה מבוססת בדת ולא בדעת.

וכן יש עוד דבר זר שנפוץ בטיפול הנקרא Kinesiology Health - HK, שהרבה מטפלים טרם שמתחילים הטיפול שואלים מהכח הכללי שבעולם, ומקבלים תשובה ממנה, אם יש רשות לעשות עליה הטיפול, ובסוף הפעולה נותנים לה הודאה וברכת יישר כחך³⁵, עפ"ל. ויש עוד מקורות שמתארים להאנרגיה שהוא חכם (אינטליגנציה)³⁶.

ואפילו במקומות שלא נזכר בפירוש אודות הודיה ותפלה גם כן צריך בדיקה מהו שיטתם באמת, שהרי הרבנים המתירים גם כן מודים שכל הדברים הנכתבים בספריהם נכתבו בכוונה בחוסר בהירות וברירות.

וכיוצא בזה בתנועה רוחנית וכת דתית מיסטית אנתרופוסופיה (Anthroposophy) שהתנועה פעילה בכחמישים מדינות ומפעילה כעשרת אלפים מוסדות ברחבי העולם. מייסד התנועה אומר לאנשיו "אנחנו צריכים לדבר גם על תפילה, דבר אחד אני מבקש מכם, בדברים מסוג זה הכל תלוי ברושם החיצוני, אף פעם אל תקראו לשיר 'תפילה'. במקום הזה תגידו 'שיר הפותח את היום', תוודעו שאיש לא ישמע את המילה תפילה יוצאת מפיו של אחד המורים שלנו"³⁷.

מח-אחד

דוגמה שלישית: "מח-אחד": לפי הגדרתם של יוצרי שיטה זו, היא דרך של רפואה והשקפה בחיים, שמטרתו "לשלב את הגוף עם המח ורוח".³⁸ (מה שייך רוחניות אצל שיטה שבאה מגוים?) לפי כתביהם באחד האתרים הרשמיים שלהם, שיטת "מח-אחד" מבוססת בשיטות "קניזולוגיה המעשית", ו"נגיעה למען הבריאות" (Touch For Health), ששניהם שיטות שמבוססות "ברפואה סינית".³⁹ המחדש העיקרי של "מח-אחד" היה מדריך לשיטת "קניזולוגיה המעשית",⁴⁰ והוא כותב שהוא ביסס "מח-אחד" ב"קניזולוגיה המעשית".⁴¹ ובכן, יסוד הראשון של "מח-אחד" הוא "קניזולוגיה המעשית".

יסוד השני של "מח-אחד" היא שיטת "נגיעה למען הבריאות",⁴² ושיטה זו אינה לבוש של עבודה זרה, אלא גופה של עבודה זרה ממש, דהיינו דת "טא-איזם".

ועוד, כתוב בהדיא באתר הרשמי של "נגיעה למען הבריאות", שהם בנו את שיטתם של רפואה עם הידיים על דוגמת ישו הנוצרי ימ"ש שהיה מרפא עם ידיים.⁴³ וגם זה כתוב באתר הרשמי של "מח-אחד", שביסס שיטת "מח-אחד" ב"נגיעה למען הבריאות".⁴⁴

יש להוסיף כאן שאפילו על כריכת הספר "נגיעה למען הבריאות" מבחוח, יש תמונה של היד המרפא של הפסל הנקרא "בודהא", לפי דבריהם, הסימן של היד של בודהא, הוא הוא הסמל של שיטת "נגיעה למען הבריאות".⁴⁵ כידוע שדת העבודה זרה "בודהאיזם" היא אחת מהדתות הכי נפוצות במזרח הרחוק, שעובדים לפסל של בודהא. ולפי דת ה"בודהאיזם", אפשר לרפא חולים עם הידיים שמזיזים ומסדרים את כח ה"פראנה" ("צ'י"-אנרגיה) שיש באדם.⁴⁶

השיטה העיקרית של "מח-אחד" הוא בדיקת ההתנגדות ללחץ על השרירים.⁴⁷ והם טוענים שאפשר לעשות בדיקת שריר אפילו על ידי אדם אמצעי, למשל המטפל אוזח את יד האמא, והאמא נוגעת בילד, אפילו כשהילד ישן! והנה ביררנו וביררנו שאין שום מקור בטבע כלל לשיטה זו של בדיקת שרירים.

וגם יש להוסיף שהמחדשים של "מח-אחד" אפילו בעצמם לא טוענים שהם רופאים, פסיכיאטרים, או אפילו פסיכולוגים.⁴⁸ והטבע היחידי שמתאים לכח זה, הוא מה שמבואר

בראשונים בכוחות טבע הקסם, שיכולים להגיד נעלמות, או עתידות קרובות.

מטוטלת, דאוזינג וכו'

ויש מסבירים הכח של קניסילוגיה מעשית, מוטות גישוש, מטוטלת, דאוזינג (DOWSING), מאס"ל טעסטינג, שלחן מסתובב הנזכר באחרונים לאיסור, שהכל פועל על ידי כח פעולת האידאומוטור"ית, תופעה שבה ידיעה או מחשבה מסויימת מחוללת תנועה גופנית זעירה שהאדם אינו מודע לה, ואותה התנועה אינה מראה דרך האמת, רק לפעמים כמובן⁴⁹, ואומרים ששייך לידע העבר והעתיד⁵⁰.

וכדאי לציין שנמצא במקורות עתיקות שהיה נהוג שיטות מטוטלת ודאוזינג בימי קדם במצרים⁵¹, ובמקומות אחרים היו מהאומות שהיו מענישין עונש מות מי שהיה נתפס שעוסק במטוטלת⁵², ולמעשה עשו הרבה פעמים נסיונות עם המוצלחים ביותר בענייני דאוזינג בדרכי Double blind study ונתגלה שאין זה רק שטות בעלמא, והא ראייה שאין ב' אנשים שיכונו לדבר אחד בעשיית הדאוזינג⁵³.

תנועת ה"ניו עייג"

כמו שהתחלנו להסביר לעיל, יש כנופיה עולמית בשם ה"ניו עייג". אחת מן המטרות של התנועה היא להעביר את היהודים מדת קונם רח"ל. אחד מכלי זיינם של כנופיה זו הוא הפצת רפואות "אנרגיה" בעולם החרדי.

חיפוש באינטערנעט מוכיח קשר הדוק בין רפואות אלו לתנועה המסיתה זאת. רוב רובם של טיפולים אלו נקראים "ניו עייג" טיפולים. בתנועה הרעה הזאת מאמינים שעל ידי זה שיהודים הולכים למטפלים אלו, יכנסו לתוך נפשם של היהודים רוחות זרות, דהיינו היסודות של רפואה סינית שהרפואה בא מתיקון כחות האלילים "צי" ו"יאן ויאנג", ולא מהשם יתברך שמו, חלילה וחס.

אחד מהאישים העיקרים בהיסטוריה של אנרגיה רפואות, ומנהיגה של תנועת הניו עייג" היתה "עליס באילי".⁵⁴ שמה של באילי מופיעה ברשימה של ספרים המומלצים לקרוא ללמודי "קניזולוגיה רפואית".⁵⁵ בספר היסודי של באילי, היא כותבת שאחד מעיקרי התנועה הוא - להמיר את יהודים הדתיים (חרדים) מדתם רח"ל.⁵⁶ שמה של באילי מופיע גם כן במדריך של "מח-אחד", כמקור של שיטת "טשאקרעס", שגם היא שיטה של עבודה זרה.⁵⁷

דוגמה של מטפלים יהודים

יש זוג יהודים במונסי, ניו יארק, שעוסקים ברפואה על ידי "אנרגיה". הם מנסים לשלב כל מיני דיעות של יהדות לפעולתם, אבל האמת היא שכתביהם של זוג זה מלאים בורות וטפשות.

הם גם עושים כל מיני דברים מוזרים בדרכם "ברפואה", כמו הדלקת נרות בשעת טיפולם, זריחת פנס על מצח האדם, או נגיעה במצח, וטוענים שמעשים אלה עוזרים להם לאבחן ולרפאות אנשים. ברור לכל בר-שכל שאין שום תועלת טבעית למעשים אלו.

עוד דבר מוזר שהם עושים, הוא שהם כותבים סימנים בשעת טיפולם. בין הסימנים שבהם משתמשים, הוא הסימן של האינסוף⁵⁸ ששייך לדתות בהודו, וסימן זה הודפס גם כן בספר "נגיעה למען הבריאות".⁵⁹

ועוד סימן שמשמשים בו, הוא טבעת עם נקודה קטנה בתוכו,⁶⁰ שהוא מסמן את העין של האליל בדת הנוצרית, ובדת המצרי העתיקה הוא מסמן האליל הממונה על השמש, רח"ל.

מעניין לציין כאן שהרבה מהעוסקים ברפואות של אנרגיה הן נשים. הלא כתוב "מרבה

נשים מרבה כשפים" (אבות פ"ב מ"ז), והמהר"ל כתב בדרך חיים (פרק שני): "כי הכשוף נמצא בנשים יותר מכל... כי הכשוף הוא צריך לכח מדמה אשר נמצא בנשים".

מושג ההומיאופתיה

הרבה מטפלים משתמשים ב"תרופות" הומיאופתיות. מושג זה בעצם שיך לרעיון שרפואה תלוי בתיקון ה"אנרגיה". פטנט של תרופות אלו נוצר בגרמניה לפני בערך 200 שנה, על ידי גוי שהיה כופר בעיקר שביסס פטנט ההומיאופתיה באמונתו בכח של "אנרגיה", הנקרא "אוניברסאלי" (עולמי-מקיף), שהוא שם חילוף של הכח הנקרא "צ'י", ו"פראנא".⁶¹ וצריכים לדעת שמושג ה"הומיאופתיה" הוא אך ורק מערכת "אמונה דתית", והיא לא מבוססת לא במדע ולא על כללי הרפואה, כי על פי חכמת המדע ורפואה אחוז הרפואי שיש בתרופות הומיאופתיות הוא כל כך קטן, שהוא בטל לגמרי, ואי אפשר לו לפעול כלום בגוף האנושי.

על פי הייצרנים של תרופות אלו, תוכן הפעיל של תרופות הומיאופתיות הוא יכול להיות כמו 1 חלק פעיל כנגד: 999,000,000,000,000,000,000,000 חלקים סתמים (מים או אלוהול וכדו'), והיינו שלא רק שחלק הפעיל שלהם בטל בגלל מיעוטו, אלא על פי כללי הטבע, חלק הפעיל שיש בתרופות אלו לא קיים בכלל.

ויש⁶² אומרים שכדי לקלוט מולקולה אחת של תמצית הפעיל בתרופות אלו, היה צריך לאדם לבלוע שני ביליון כדורים.⁶³ ולצורך הדיון, בא ניקח דוגמה של תרופה שהיא כן נתקבל על ידי המדע: "קורטעזאן" שאפשר לקנות בחנות, כוחו הפעיל כנגד חומרים סתמים שבו (וואזאלין וכדו') הוא 1%, דהיינו 1 חלק פעיל - כנגד 100 חלקים סתמים...

חוץ מזה, צריך לשאול: האם יש טובה רפואית בכלל בחומרים הפעילים שטוענים שיש בתרופות הומיאופתיות? לדוגמה, יש תרופה הומיאופתית כנגד פלו-שפעת. התרופה ההיא כוללת תמצית מן הכבד של אווז. ולכאורה, אם הטענה שלהם נכונה [שהרי אין שום הוכחה שלכבד של אווז יש יכולת לרפאות פלו-שפעת], היה צריך להיות יותר טוב למישהו שחלה מהפלו-שפעת לאכול כבד של אווז.

אבל האמת הוא שאין ראייה בכלל להגיד שהכבד של האווז מועיל בכלל לטובת בריאות האדם. ואפילו שניח שיש כח רפואי של התמצית של הכבד של אווז, מכל מקום על פי המדע כמו שביארנו לעיל, התמצית לא קיימת בכלל בתרופה בגלל מיעוט! ואם כן יש יותר מדאי קושיות על אלו שאומרים שההומיופתיה מועלת על פי הטבע.

ולגבי "הערבל רעמעדיס" (תרופות העשוי מעשבים) שמטפלים מסוימים ממליצים אותם, עיין בכתבם של מטפלים אינדיאנים בארה"ב, איך שמתואר שם שבשעת הזריעה והצמיחה של צמחים הללו, עומדים שם אדוקים ומתקשרים עם שדים ומתפללים לאלוהים שלהם, כדי שיצמח הצמח עם כח לרפא, עפ"ל.⁶⁴

מחשבים פלאים

הרבה מהמטפלים משתמשים במחשבים לאבחן מחלות. וכאן נשאל שאלת התם, אם המחשבים הפלאים האלו כל כך מסוגלים (וגם זול להשתמש בהם כמו \$40 לאבחנה), למה לא משתמשים בהם באלפי בתי חולים? האם אפשר שמחשב אחד מצליח למדוד כל כח הרבה דברים שבגוף, למשל תוכן הדם, לחץ הדם, וקיומו של מחלות בגוף?

ניקח דוגמה של מחשב פלא אחד שנקרא "ביו טרעקער" (Tracker Bio), שכפי היוצרים שלו המחשב הוא מין הסוג של "ביו ענרגעטיק טעסטינג", דהיינו הוא מחשב שמודד ובודק את ה"אנרגיה". המייצרים של ה"ביו טרעקער" כותבים שמכונה זאת מבוססת באמונה באלוהים הנותן-כח-לכל-חי הנקרא "צ'י" (עפ"ל). המייצרים מסבירים עוד שלפי הבנתם,

חולי הגוף נגרמו על ידי סתימת "צ'י", שממלא גוף כל בריאה, ושהמכונה עובדת דרך הבחנת הסתימות אלו, לאפשר "לרופא" לדעת איזה תרופות לתת לחולי להסיר את הסתימות הרוחניות. לפי דתם, רפואת הגוף הוא אך ורק על ידי הסרת סתימות של כח האלוה הנקרא "צ'י", הלא זה האמונה העיקרית של רפואת סינית, כמבואר לעיל בארוכה.

על פי דעת החוקר המדען הרופא "דר. סטיווען בערעט",⁶⁵ מכונות כאלו שנקראות "בייו" ענערגעטיק טעסטינג", ובפרט ה"בייו טרעקער", רמאיות הן, ואין להם שום כח לאבחן, ואין להם שום שימוש רפואי בכלל.

ולפי זה מובן מה שאמר מטפל אחד שמשמש ב"בייו טרעקער" שהוא יכול לאבחן חולאים אפילו בלי להשתמש במכונה זאת,⁶⁶ כי באמת המכונה הוא רק צעצוע עם נרות סוגוניות ותרשימים מדהימים! נכון להוסיף כאן, שמחשבים אלו לא מאושרים על ידי משרד הבריאות בארה"ב, ולכן שימושם על ידי מטפלים הוא עבירה פלילית, והעפ. בי. איי (FBI) חוקר בכל תוקף של החוק את רוכלי מכונות כאלו, להוקיע מעשה שקרים שמראים בני אדם.

יש גם כסילים שמאמינים שיש בעולם "לחץ גיאופתי", וכדי להיות בשלום ושלוה ובריאות טובה בבית, צריכים לתקן את הלחץ הזה. יש רמאים שמוכרים במחירים גבוהים כמו חמש מאות דולר מכונות שמועדות "לתקן" את הלחץ הזה בבית. רח"ל, יש נשים חרדיות שכאשר יש להן בעיה ח"ו, הן הולכות למטפלת באנרגיה, שמיעצת להן שצריכות לתקן את ה"לחץ הגיאופתי" בביתן, ועומדת המטפלת מוכנה ומזומנת למכור ללקוח שלה מכונה פלא כנגד ה"לחץ הגיאופתי", שתפטר לה מכל הבעיות! המטפלת "מאבחנת" את "המחלה" באמצעות מטוטלת, בדיקות שרירים או אינטואיציה, ואז מוכרת ללוקחת התמימה הנואשת את המכונה כתרופה היחידה. הלוקחת לא צריכה שום תפילה, לא תהילים, לא נתינת צדקה ולא תשובה, והיא אפילו לא צריכה ללכת להתברך מצדיק.

למרבה האירוניה, יש אפילו תחרות בין הנוכלים. יש רמאי אחד, למשל, שהוא מאוד "פופולרי" בקרב יהודים דתיים, שאומר שאף אחד לא צריך לקנות את המכונה לתקן את ה"לחץ הגיאופתי". במקום זאת, כל מה שצריך לעשות הוא לקנות ממנו בקבוקים מסוימים, וצריכה בעלת הבית פשוט לשים אותם הבקבוקים במקומות מסוימים בבית, אז היא תיפטר מהבעיות! ורק צריכים להחליף את הבקבוקים אלו כל שנה...

האמת היא שאין שום הוכחה ש"לחץ גיאופתי" הוא דבר שקיים כלל, וזה פשוט תכסיס של נוכלים שמרמים יהודים תמימים שלא מבינים במילי דעלמא מפני שמניחים חיי שעה ועוסקים בחיי עולם. לדאבוננו, בזמן האחרון יש מאחינו בני ישראל שנתפסו באמונה ב"לחץ הגיאופתי" וזה גורם אסונות, עגמת נפש, ומעכב השתמשות בטיפולים יעילים. למשל, יש רח"ל יהודי אחד שנפטר באופן פתאומי במונסי, ורמאים מאשימים את ה"לחץ הגיאופתי" השלילי בביתו כביכול, כסיבת מיתתו, ואומרים במשפחה שאף אחד לא רוצה לגור בביתו של הנפטר עכשיו בגלל ה"לחץ הגיאופתי" ששורה שם. גם שמענו על אשה במונסי שרח"ל הפילה פעמיים, והלכו להתייעץ אם מטפלת באנרגיה מסוימת, ואת האשמה של ההפלות שמו על... "הלחץ הגיאופתי" !

האם זה חלק מאמונתנו לשלול את רפואה המדעית ואת המדע?

כמו שהתחלנו להסביר לעיל, שתי מטרות של תנועת העידן החדש הן לדחות את הרפואה המדעית וגם לשלול את שיטה המדעית. ברור לכל יהודי בר שכל שזה לא תואם את ההשקפה היהודית הנוהגת לדור דורות. בדורינו רואים שמנהיגי וצדיקי הדור מתרפאים ברופאים המדעים, וגם שולחים עדתם להתרפאות מהם. וגם לגבי המדע, ראינו בדורינו איך שהפוסקים למשל הגר"מ פיינשטיין זצ"ל והגר"ר שלמה זלמן אוירבך זצ"ל סמכו על חקירות

מדע בפסקי דינים שלהם. לכן, אין שום מקור במסורתנו לשלול את הרפואה המדעית ואת שיטה המדעית. אמנם, המקור היחידי להשקפה זאת היא מתנועת העידן החדש.

התורה התירה ללכת לרופא: "... ורפא ירפא" (שמות כא, יט), ודרשו על כך חכמים (ברכות ס). מכאן שנתנה רשות לרופא לרפאות. הרשות הזאת בעצם היא מצוה למי שמומחה ברפואה. כפי שאמרו חז"ל (סנהדרין יז): עיר שאין בה רופא, אין תלמיד חכם רשאי לגור שם.

נשאלת השאלה מי הוא הרופא שעליו דיברה התורה? כתב הרמב"ן (תורת האדם, שער הסכנה): "כל זה אמור דווקא בבקי וביודע בחכמה ובמלאכה זו, ושאין שם גדול ממנו". והטור (יו"ד סימן שלו) כתב: "ומיהו לא יתעסק ברפואה אלא אם כן יהא בקי ויודע בחכמה ובמלאכה, ולא יהא שם גדול ממנו, אבל כל שאינו יודע בטיב מלאכה זו, לא יהא עוסק בה וכן אם יש גדול ממנו לא יתעסק בה כלל..."

הרי לנו דעת הטור, שחייב הרופא להיות מומחה במקצועו ולראות עצמו כפוסק בשאלות דיני נפשות. לבד מהדרישה למומחיות ולידיעה, נדרשים אישור ורשות בית דין לעבודת הרופא כמו שכתב הערוך השולחן (שם): "שאין בית דין מרשין למי שאינו בקי."

ורשות בית הדין הוא על ידי קביעת מומחיות של הרופא, לצורך קביעה זו אין הכרח בבית דין במשמעותו המקובלת של שלושה דיינים, אלא הדרישה היא לרשות שתינתן על ידי מוסד מוסמך היכול לקבוע את מומחיותו של הרופא, לאור זאת יש להבין כי בימינו אין צורך לקבל אישור בית דין ודי ברשות שתתן הממשלה לאיש שיכהן כרופא, כפי שנפסק בערוך השולחן (שם) "ומיהו אסור להתעסק ברפואה אלא אם כן הוא בקי ויש לו רשות מבית הדין, והאידנא צריך להיות מוסמך מהממשלה, שיש לו רשות ליתן רפואות לחולים וגם לא יהא שם גדול ממנו, שאם לא כן כשהזיק הריהו שופך דמים".

אנו רואים כאן, שרופא נקרא, רק מי שיש לו רשות מבית הדין להיות רופא, מכיוון שהיום בתי הדין אינם בקיאים בענייני רפואה, קבעו כיסוד מי שמוסמך מהממשלה להיות רופא אבל זה מותנה תמיד אם אין גדול ממנו שיתיעץ אתו.

בשו"ת "ציץ אליעזר" (ח"ה סי' כב) פסק להלכה שמכיוון שבתי הדין לא בקיאים ברפאות, ישנה חובה כיום, לכל רופא לקבל רשות מהממשלה לעיסוקו: "לא שמענו בזמן הזה שמישהו ידקדק על כך שהרופא יקח רשות בית דין... יש לומר דבטל זה בזמננו, היות ואין בתי הדין בקיאים ברפאות, או זאת גם דאישור הממשלה שאנו נמצאים תחת ידה לכתב ההסכמה כפי שנהוג, מועיל זאת לנתינת הרשות במקום בית דין".

לפי מסקנת פוסקי ההלכה, הרופא חייב לפעול בהתאם לידע הרפואי הנפוץ באותו דור ומתוך היכרות עמוקה עם ידע זה, לפי הזרם המרכזי של הרפואה ולא לפי זרמים צדדיים שוליים שעדיין לא נחקרו דיים.

וכתב הריב"ש (סי' תמז): "שאין להתבסס על רפואה על פי איזה ניסיון, מבלי שישגיחו על כמה ספיקות יפלו בניסיון ההוא."

והוסיף בספר בית לחם יהודה (יו"ד סי' שלו סק"ב), שישנו חרם מללכת לרופא שאינו בקי וז"ל: "דיש חרם שאסור ליקח רפואה לחלי הגוף אלא אם כן מרופא מומחה, וכל העובר על זה הרי זה כמאבד עצמו לדעת."

וכן בספר ברכי יוסף (יו"ד סי' שלו אות ד) מזהיר את החולה שמחויב לבקש היותר מומחה, ואם לאו חובל בעצמו, היות והאידנא שכיחא דלא בקיאי כלל, והן הן המזיקין ופרוונקא דמותא, כאשר מושל ימשול הרמ"ז זלה"ה, ורבים חללים הפילו. לפי דברי הפוסקים אסור ללכת למטפלים אלטרנטיביים שהצלחת טיפוליהם נתונה בספק.

אנשי הטיפול האלטרנטיבי אוהבים לזלזל ברפואה המדעית ולטעון שהרפואה המודרנית

לא מסוגלת לרפא באופן יסודי ומלא כמעט שום מחלה, וכל מאמציה להקל על החולה בלבד. וכן הרוב המוחלט של - החולים הופכים לצרכנים קבועים של השירות הרפואי, צורכים תרופות ללא הפסקה, מבקרים קבוע אצל רופאים, עוברים כל פעם מחדש בדיקות מעבדה וגודשים בהמוניהם מרפאות, מכונים רפואיים ובתי חולים. ולמרות טענותיהם הנכונות האם הם יכולים להציל חולה לב שצריך צינטור? חולה אולקוס? חולה כליות? האם הם יכולים להשתיל חלקי גוף? ולעשות ניתוחים? לרפאות חולה סרטן ל"ע? האם הם יכולים אפילו לאבחן בין שברים לנקעים ללא המדע? כיצד יכולים המטפלים האלטרנטיביים לטעון שהצלחותיהם גדולות מהצלחות הרפואה הרגילה!

לא רק טענות אלו הופרכו בכלי מחקר מדעיים, אלא גם המציאות מוכיחה כך. וניתן לראות שבמזרח הרחוק, בפרט בסין והודו, שמשם מגיעות רבות מן השיטות החילופיות, המצב הרפואי קשה, ותוחלת החיים נמוכה לאין ערוך מאשר בעולם המערבי. כמעט כל הרופאים שם, משתמשים ברפואה המקובלת במערב, בהשאירם על פי רוב את הטיפולים החילופיים למכוני המחקר המיועדים לחוקרים מן המערב. אין הדבר נובע מטיפשות אלא מהצלחת הרפואה בשטח.

גם מסופר על ידי איש סיני מסוים שמוכר לאחד מהעסקנים, שהמציאות בסין היא שכבר שנים רבות, רוב הסינים העירוניים הפסיקו להשתמש בשיטות האלטרנטיביות המיושנות, דרכם להתרפא הוא רק דרך הרפואה המדעית. לטענתו השימוש בשיטות הסיניות העתיקות כמו דיקור סיני, רפואת צמחים, שיטות האנרגיה למיניהם, נפוצים רק בכפרים ובמקומות שהטכנולוגיה והמדע לא הגיעו.

לכן יש לומר שמטפל אלטרנטיבי שמשתמש בשיטות אליליות פרימיטיביות לרפא וששיטתו לא הוכחה על פי המדע הרפואי, נחשב מבחינה יהודית לשופך דמים כפי לשונו של הפלא יועץ (אות ר' רפואה): "...ולא יעסוק במלאכת הרפואה לרפאות את ישראל אלא אם כן בקי בחכמת הרפואה היטב היטב, והן רבים עתה עם הארץ בפרט בערי הברברים יש רופאי אליל שלוקחים מלאכת הרפואה לאומנות להתפרנס, והם לא ראו מאורות ולא למדו חכמת הרפואה מימיהם, רק האיש אשר נדבו לבו לקרבה אל המלאכה קונה שם לעצמו שהוא רופא מובהק והוא עוסק במלאכת הרפואה כאשר ימשש העיוור באפילה ולא ידע בין ימינו לשמאלו, אוי להם לרופאים כאלו שעליהם אמרו טוב שברופאים לגיהנום, שהם מרבים שפיכות דמים בעולם, ולא כל הרוצה ליטול את השם רופא מובהק יבוא ויטול, אלא אם כן יודע בעצמו שבקי בחכמת הרפואה."

ואוי למטפלים אלטרנטיביים שמרמאים אנשים נאוושים ושגורמים להם נזקים הרבה על ידי טיפוליהם. המקרים ששמענו מצמררים. למשל, כאשר בא אחד עם כאב קל בגב לכירופרקט ויוצא ממנו עם נזק תמידי בגב, הכירופרקט פושע. כאשר הומיאופת אומר לאישה להפסיק לקחת תרופות ולבוא אליו לסדרת טיפולים, כי הוא ב100 אחוז פותר את הבעיה, הוא רשע. כאשר מטפל באנרגיה אומר לאדם להפסיק את הטיפולים הכימותרפיים ולבוא אליו לטיפול אנרגטי שמעלים את הגידול, הוא רוצח אכזרי. "טוב שברופאים לגיהנום" נאמר על רופא שמחשיב את עצמו למומחה אבל הוא איננו מצליח לרפא את חוליו. (תפארת ישראל שם סקע"ז).

אפשר לאמר לאלו שמדפיסים חוברות והמטפלים שמעריצים שלילת רפואה המדעית ורוצים להחליף אותה בטיפולים אלטרנטיביים, שעליהם להוכיח את אמונתם בטיפולים אלטרנטיביים ולחגור את עצמם ולהיות חזקים, ולא להיכנע לפיתוי בשעת הדחק ל"ע. ועליהם לחזור לדרגת הידע ברפואה מימי הביניים ומסין העתיקה, וללכת עד הסוף עם הטיפולים האלטרנטיביים שלהם.

האם אנו כיהודים חרדים מאמינים בכל מה שהמדע טוען? ח"ו לא! האם הרפואה המדעית יודעת את הכל? לא. רופא מומחה הוא רק בן אדם. ובן אדם יכול לטעות. השאלה כאן אינה האם המדע תמיד צודק או האם הרפואה המדעית היום אין לה חסרונות. השאלה היא, מה היא חובת ההשתדלות שלנו כיהודים בענייני רפואה? והתשובה היא שחובתנו כיהודים מאמינים היא לקיים "ונשמרתם מאוד לנפשותיכם." והדרך לקיים מצוה זו היא להתפלל אל הרופא כל בשר, וללכת לרופא מומחה שמרפא עם הידע הרפואה הכי מעודכן על פי המחקר (ערוך השולחן וציץ אליעזר).

בתקופה שאנו חיים ראינו ב"ה התקדמות אדירה בשדה הרפואה המדעית. למשל ברפוי הסרטן, בהשתלות אברים, ונתוחי הלב, רק לציין כמה דוגמאות. לעומת ההתקדמות הזאת, רואים אנו שמטפלים אלטרנטיביים והוליסטים הולכים לכיוון האחורנית ברפואה למימי הביניים ומסין העתיקה. על פי דרך הטבע, הרפואה המדעית האריכה את ממוצעת משך שנות החיים של אוכלוסיית העולם פי כמה. ומה ההשג של הטיפולים אלטרנטיביים והוליסטים? כלום! אדרבה, המטפלים האלטרנטיביים גורמים נזק פי אלף לחולים, מאשר הרפואה המדעית שיכול לטעות מפעם לפעם. ונכון להוסיף כאן שאותם האנשים שרוצים לשלול את רפואה המדעית, כמו בעל החוברת "כי אני ה' רופאך", הם הם בדרך כלל אותם האנשים שרוצים לבטל את השתמשות בחיסונים (vaccines). וברור שחיסונים הצילו מיליוני אנשים ממחלות קשות במאה וחמישים שנה האחרונות. ופרי עבודתם של שוללי חיסונים הוא שבזמן האחרון נפרצו מחלות קשות למשל חצבת (measles בקרב קהילותינו בעולם למשל בלאס אנג'לס ולונדון. מחלות שנעלמו כמעט לגמרי ב"ה מפני החיסונים, חזרו רח"ל לקהילות ישראל בגלל מניעת השתמשות בחיסונים. בעל החוברת הוא לוחם כנגד השתמשות בחיסונים. ומעניין לציין כי המלחמה נגד השתמשות בחיסונים היא ייזומה של... תנועת העדין החדש.

הוכחנו לעיל הבסיס של רפואה על ידי "אנרגיה" הוא בשיטת רפואה סינית שיסודה באמונה באילולים "צ'י" - "יאן ויאנג",⁶⁷ ששיטות אלו פועלות בעצם, או שזה מין כישוף, או שזה מעשה שטן, כי אין לזה מקור בטבע. הלא המייסדים של "מח-אחד" בעצמם תולים הצלחתם בכח שהם קוראים בלשון של "כישוף", אפילו שהם אומרים זה בדרך מליצה.⁶⁸ וגם ביררנו שהמייסדים של שיטות אלו הם כוברים לעבודה זרה, או/ו מסיתים ומדיחים, והם משלבים את הדיעות של האנטישמית 'באילי'. והאיך אפשר להכשיר את טיפוליה של רפואות אלו, ואת דעותיה, כי הן מושרשות בעבודה זרה גמורה, ולא בחכמה.

איך זה קרה שדיעות זרות כמו אלו חדרו להשקפה של עם קדוש זה? יכול להיות שהרבה מהשיטות הללו הגיעו לארץ ישראל עם היהודים שחזרו מטיוליהם במזרח הרחוק. וגם אפשר שהשיטות האלו נכנסו למחנינו בארצות הגלויות על ידי תנועת ה"ניו עייג" כמו שכתבנו הקדמה לעיל. ועפ"ל לאלו שאומרים שכח זה של "אנרגיה" הוא שם חילוף של הבורא עולם, הלא כתוב (מלאכי ג ו) "כי אני ה' לא שניתי"... דהיינו "צ'י" לא יכול להיות כינוי לקדוש ברוך הוא. ולא עוד אלא אם ח"ו נקבל (רח"ל) ש"צ'י" הוא שם חילוף של הרבנו של עולם. אם כן, איך זה שהמטפלים יכולים להזיז ולהדריך כח זה עם הידיים שלהם? הלא מאמינים אנו שאין לבורא שום גופניות, ואיך אפשר להנהיג כח הבורא?

ותדמה לעצמך אם היה יוצא מין רפואה חדשה, שמעריציה היו טוענים שכח של נשמתו של אותו האיש מחיה את היקום, וכדי לרפאות בני אדם היה צריך לתקן כח זה בגוף של האדם, מי לא היה בורח משיטה זאת? ואם כן, מהו ההבדל בין אלו האומרים שרפואה בא מתיקון כח של האליל "צ'י", לאלו שאומרים שרפואה בא מתיקון כח של נשמתו של אותו האיש? הלא שניהם עבודה זרה?

כל הירא את דבר השם בלבו ובמחשבתו יבין בעצמו שיש לעקור מן העם הקדוש הזה את האמונה בכח של "אנרגיה", כדי למנוע ח"ו הריסת אמונתנו בבורא יתברך שמו. ולדין אין לנו אלא דברי הנביא (מיכה ד ה): "כי כל העמים ילכו איש בשם אלהיו, ואנחנו נלך בשם ה' אלקינו לעולם ועד."

o

לא קסם בישראל

ב"ה

יום כ"ט לחודש אייר שנת תשע"ז לפ"ק

הנה באתי בשבח המגיע לכתובים בשבחו דהאי גברא יקירא מוהר"ר מתת' וואלפבערג שליט"א אשר אני מכיר אותו והוא איש ירא ושלם יראתו קודמת לחכמתו ויש לו לב טוב ומטיב עושה חסד לאלפים ומקרב לבן של ישראל להשי"ת ולתורתו והוא איש אמיתי דובר אמת בלבבו ובפיו וכל דבריו אמת וצדק ע"כ ראוי להחשיבו וליתן לו יקר וגדולה בכבוד הראוי לו.

וע"ז באתי על החתום למען יראי ה' ולחושבי שמו

מאמר "אמת לאמיתו"

נערך ע"י הרב מתתיהו וואלפבערג הי"ו

הקדמה

החוברת "כי אני ה' רופאך" (להלן "החוברת") מנסה להביא ראיות להתיר שיטות המבוססות ברפואה על ידי "אנרגיה". החוברת גם מנסה לשלל את מקורותינו ולהפריך את טענותינו שהבאנו לאיסור בהקדמת לספרינו "אהלי יעקב". כמו שנראה להלן, החוברת אינה מצליחה לשנות את המציאות האמיתית, שמקורם של השיטות שהחוברת מעריצה ומחפשת להתיר, הן אמנם שיטות שמבוססות במאה אחוז בשיטות של עבודה זרה, כפירה, מינות, ואפיקורסות ממזרח הרחוק ותנועת העידן החדש. כדי להוציא מדעת החוברת, נענה על טענותיה העיקריות ונביא עוד מקורות גם מספרים של הגוים וגם ממקורות אחרות. הסליחה עם הקורא היקר שיתקף עכשיו במושגים שלא היינו רוצים להצטרך להגיש ולהסביר לציבור הרחב. אבל מה לעשות? זאת רק התגובה הנחוצה להתנגד לאלו הרוצים להחדיר רוחות זרות לתוך מחנינו. הצורך להסביר לציבור לומדי תורה מושגים אלו בספר, הוא על פי הוראת הפוסקים הרב הגאון דוד פיינשטיין שליט"א, הרב הגאון שמואל אוירבך שליט"א, ולהבחיל"ח הרב הגאון ישראל הלוי בלסקי ז"ל מלפני כעשר שנים, לבחור את הרע במיעוטו כדי למנוע מלהשתמש בשיטות אלו.

אין מסורה בתורת השם להאמין ברפואה על ידי אנרגיה

נכון להתחיל דיון זה בשאלה יסודית לכל מאמיני בכח ה"אנרגיה", "צ"י" או "פראנה", ככח רפואי: מתי התחילו להאמין בזה? האם זה היה כאשר גילו את זה במקורות מהתורה הקדושה? או האם זה התחיל כאשר שמעו ולמדו את רעיונות אלו ממקורות אחרות להבדיל? זו שאלה רטורית, כי ברור שלעומת מה שהחוברת מנסה להוכיח, אין שום מקור אמיתי בתורה לאמונה בכח ריפוי של "אנרגיה", "צ"י", או "פראנה". (ונכון תחילה להקדים למאמרנו ולומר שהדבר מוסכם וידוע כי "אנרגיה", "צ"י", ו"פראנה" הם שמות של אותו

השגה של אנרגיה, ובזה מודה גם מחבר החוברת עצמו.¹ ולכן, משתמשים אנו להלן בכל שמותיו השונים של אותו ה"כח".

קודם כל, החוברת מנסה לדמות מעשים פלאיים של נביאי ה' וצדיקי הדורות כמו הבעל שם טוב הקדוש ותלמידיו ועוד קדושי עליון, למעשים של מטפלים ומטפלות גוים שלמדו מלאכתם מאשפי סין, הודו ותנועת העידן החדש. ברור שהצדיקים שנזכרו בחוברת, השתמשו בכח של קדושה לפעול את מה שעשו, ואי אפשר לדעת ולהבין מה שהצדיקים עשו בכדי שנוכל לדמות משם לפעולות שנלמדו מן הגוים.

גם אין מקור במסורת שלנו לאמונה ב"אנרגיה" ככח רפואי. "שאל אביך ויגדך זקניך ויאמרו לך..." אפשר לשאול יהודים זקנים על שיטות אלו האם הם זוכרים מילדותם השגות כאלו כמו רפואה על ידי כח ה"אנרגיה". תשאל את הזקנים איך היו קוראים אז לכח ה"אנרגיה" בשפת היידיש? כמו כן שמענו מגדול אחד, שלפני פרוץ תנועת העידן החדש, לא נמצא שום מוזכר של ריפוי על ידי "אנרגיה" בשום ספר מכל ספרי היהדות.

בעל החוברת בעצמו מודה שאינו מלומד היטב בספרי הקבלה.² אם כן, צריכים אנו לשאול כיצד יתכן הדבר שמחבר החוברת מביא ראיות להיתר מדברי הקבלה? מענין לענין באותו ענין, מענין להביא פה מעשה של רב הידוע כבקי גדול בספרי הקבלה הרה"ג ר' דניאל פריש זצ"ל. (מעשה זה מסופר בשלימות בספר זה לקמן) ונסתפק כאן בנקודה אחת: הרב דניאל זצ"ל היה אחד מהמבינים הכי גדולים בדורינו בספרי קבלה, והוא שהבין יותר טוב בספרי קבלה מאחרים שמדברים וכותבים על זה, לא עודד שימוש ברפואה על ידי אנרגיה. כנראה שרב דניאל ז"ל עצמו לא מצא שום סמך, מקור או מושג של רפואה על ידי אנרגיה בשום ספר מספרי הקבלה. אמנם, כפי שנראה להלן, יש רק מקור אחד לאמונה ברפואה על ידי אנרגיה, וזה מדתות מהמזרח הרחוק ומתנועת העידן החדש.

בנוגע לשימוש במקורות מהאינטרנט

הובא בחוברת טענה שבזה שלא הדפסנו את מקורותינו בדפוס הראשון של הספר, מראה הדבר שאנו מנסים כביכול להסתיר אותן ולשקר. וגם טוענים בחוברת שהעובדה הזאת שהמקורות שהבאנו הן מהאינטרנט, מראה שהן מקורות לא אמינות. אמנם, הרבה מהמקורות שהבאנו הן מהאינטרנט, אבל מקורות אלו מאוד אמינות כי הן נכתבו בבחינה של "המסיח לפי תומו" (אל תקרי "תומו" אלא "טמא.") דהיינו שבמקורות אלו, הגוים בעצמם מדברים באופן חופשי ומסבירים שם את מה שהם באמת מאמינים. המקורות שהבאנו הן מאתרי האינטרנט הרשמיים של הממציאים ומהמעריצים והמטפלים בשיטות אלו. ובכן, למה לגוים אלו לשקר? הרי כל כוונתם היא למכור את סחורתם לכל העולם הרחב! אם כן, בודאי שהמקורות שהבאנו הן אמינים ביותר!

ולא זו בלבד, אלא שלאחר שהתייעצנו עם רבנים, הוחלט אז שעדיף לא לצרף את המקורות שלנו בדפוס, מפני שהמקורות מלאות במושגים של כפירה ועבודה זרה. ועוד היתה כוונתנו בזה למנוע מזלזול בתקנות גדולי דורנו לגבי ההשתמשות באינטערנעט, אפילו יש לנו היתר בזה. והצענו אז שאפשר לפנות אלינו לקבל את המקורות. ואדרבה, שמחנו להפיץ את המקורות לכל מבקש.

וגם יש לשאול שאלה הגיונית: מה החילוק אם מקור מסוים מודפס בספר בדיו או בכתב אלקטרוני? החוברת דורשת להביא טענות וראיות דווקא מספרים "מוסמכים" בנושא של רפואה על ידי "אנרגיה". דרישה זאת קשה מאוד, כי הרעיון של רפואה על ידי האנרגיה, הוא לעג וקלס בעולם המדעי. וגם יש קושיה על טענה זאת כי רוב הכתובים כיום אינם מודפסים בנייר כלל. ולפי דעת החוברת היה מותר לנו רק ללכת לחנות הספרים של הגוים או למטפלים או מטפלות גוים ולקנות מהם את הספרים האלו. (וצריך עיון גדול מניין ההיתר

למטפלים ומטפלות חרדים לעיין בכלל בספרי מינות אלו). לכן, הטענה הזאת שבזה שלא הדפסנו את המקורות קיימנו כביכול את דברי החז"ל "הרוצה לשקר ירחיק עדותו", היא בלי בסיס כלל. ובאמת, איפכא מסתברא, כי בזה שבעל החוברת מנסה להגביל אותנו רק לספרים מודפסים של הגוים, הוא עצמו מקיים "הרוצה לשקר ירחיק עדותו". וכמו שביארנו לעיל, אין שום מעלה מעשית בספרים מודפסים של הגוים. לאחר שהשבנו על טענה זו, וכדי לשלול את הטענה של החוברת בנקודה הזאת ולהסיר ספק מלב הקורא, מביאים אנו להלן דווקא מקורות שרובן מודפסים בספרי הגוים.

יש גם לציין שאמנם החוברת מביאה מקורות מספרים מודפסים כמקורות שלה, אבל באמת ספרים אלו חסרי ערך בעולם האקדמי, וחשיבותם היא רק בזה שאיזה ערלים הטריחו את עצמם להדפיס אותם. וגם צריכים אנו לשאול, מי הם מחברי אותם הספרים שהם המקורות של אותה החוברת? כמו שנראה, הלא הם "רופאי אלילים" שכל העולם המדעי מלגלג עליהם כמדענים מזויפים. אולם הם מצוטטים בחוברת כמדענים מוסמכים, רופאים מומחים, או פרופסורים בעלי תארים גבוהים.

למשל, בעל החוברת מביא בהרבה מקומות דברי "ריצ'ארד גֶרְבֶּר" כסמכות המדעית הראשית שלו וכמומחה בענייני רפואה על ידי אנרגיה. בבקשה, נא להכיר את האיש הזה גֶרְבֶּר שהחוברת סומכת עליו כל כך. הקורא יהיה מופתע לדעת מי הם האנשים האלו שגֶרְבֶּר מודה להם שבתחילת ספרו Vibrational Medicine "רפואה הרטט".³ כך כותב גֶרְבֶּר לגבי האנשים האלו בפתיחת ספרו: "אמנם יש מדענים רבים, מדיומים, וחוקרים אשר מוזכרים לאורך הספר הזה, [אבל] היו כמה שיש להם השפעה עמוקה על החשיבה שלי".⁴ למינהם גֶרְבֶּר מודה לאשה "אליס באילי" ימ"ש ולאשה "ג'יין רוברטס" ולמישהו בשם "סֶט", וגם למישהו בשם "הלריון" ולעוד עסקני תנועת העידן החדש.⁵

מי הם האנשים אלו, שגֶרְבֶּר מודה להם באופן חזק? האשה הראשונה "באילי" היתה אחת מ"גדולי" תנועת העידן החדש. ובספר היסודי שלה, באילי כותבת שאחד מעיקרי התנועה הוא להמיר את יהודים אורתודוקסים מדתם רח"ל.⁶ ומי הם "ג'יין רוברטס" ו"סֶט" שגֶרְבֶּר מודה גם להם בפתיחת ספרו? רוברטס גם היתה אחת מ"גדולי" תנועת העידן החדש והיא היתה מכשפה שטענה שהיתה יכולה להזמין שד מסוים הנקרא בשם "סֶט" וכאשר הגיע שד זה, היתה המכשפה מדברת בקול של "סֶט" כמו גבר והיתה "כותבת" ספרים עם השד בשותפות!⁷

ומי זה "הלריון" שגֶרְבֶּר מודה לו גם כן? אכן לפי דעתן של כמה כתות נוצריות, הלריון הוא נזיר ו"קדוש" שחי לפני כאלף שש מאות שנה. ככל הנראה, תנועת העידן החדש אומצה את "הלריון" כעין "אדון החוכמה" בתנועה. ובתנועת העידן החדש, מאמינים הם ש"הלריון" הוא היה גלגול מאחד מן ה"אבות" "פול" של הנוצרים, והוא נחשב היום כ"כהן" ב"דרגה החמישית" ואחד מן הרוחות הגבוהות בתנועה. זוהי האיש גֶרְבֶּר שמצוטט בחוברת "כי אני ה' רופאך", הרבה פעמים כסמכות המדעית הראשית של בעל החוברת.

הרי זה פלא שמושגים כגון אלה, למשל, אנטישמית ארסית, מכשפה ושד, וקדוש נוצרי מועלים לדיון בספר יהודי הנוכחי! ואיך הגענו לאנטישמית, מכשפה, ושד, וקדוש נוצרי? התשובה היא: דרך גֶרְבֶּר שהחוברת משתמש בו כסמכות המדעית ראשית בחוברת שלו! אם לא די ברור עד כאן, נא להתבונן על שלשלת הקבלה הזאת: הכותב של "כי אני ה' רופאך" קיבל מפילוסוף תנועת העידן החדש גֶרְבֶּר, וגֶרְבֶּר קיבל מבאילי ימ"ש, שרצתה להמיר את עם היהודי מדתם, וגֶרְבֶּר גם קיבל מהמכשפה רוברטס ו"סֶט". ומי זה "סֶט"? הרי זה לא פחות מהשד שהוזמן על ידי רוברטס! ומי זה "הלריון"? הוא "קדוש" נוצרי ו"אדון החוכמה" בתנועה העידן החדש. אם כן, מאין יש לבעל החוברת החוצפה לשלול את מקורותינו, אם הוא בעצמו טובל עם שרץ בידו?

גוים עובדים ל"אנרגיה"

מחבר החוברת טוען שאין ה"צ", "פראנה", או "אנרגיה" נחשבים בעיני הגוים כאלילים, ואינם עובדים אותם. נציין שנית כי גם לפי אותה החוברת עצמה "אנרגיה", "צ"י" ו"פראנה" הם שמות של אותה האנרגיה.⁸ אמנם לפי"ז יש הוכחה ברורה וגדולה שהגוים עובדים לאותה ה"אנרגיה" עד היום. למשל, אחד מהמבינים והמוסמכים שלהם על דת ה"הינדואיזם", "כותב כי "צריכים לעבוד את ה'פראנה' [שהיא] כח החיים, שמחיה את העולם עפ"ל".⁹ וגם כתוב שם בלשון הזו: "אמר אינדרה: אני פראנה, הכיר אותי כ'פראנה', חיים. עבדו אותי כהעצמי המודע, מקור השכל עפ"ל".¹⁰ יש גם "תפילות" לפראנה. לדוגמה כתוב באחד מסדרי הטיפולים שלהם, תפילה כזאת לפראנה: "איזה הוא האל? 'פראנה' הוא אמר".¹¹ עוד כתבו: "כבוד לפראנה, אשר כל זה (היקום) הוא הנושא, שהפך להיות האדון של כל, שבו הכל נתמך! עפ"ל".¹² גם כתוב בספר אחר, "פראנה היא אדון הכל, הן על מה שנושמת והן על מה שלא נושמת".¹³ עוד כתוב בספר אחר: "הברהמנה (כתבי עתיקות של ה"הינדואיזם") מטיף לעבוד את הפראנה (חיים חיוניים) משוער כמו עגל (אמר הכותב, אפשר שיש לו חכמה כמו עגל ...)".¹⁴ וגם כתוב בספר אחר "...עבודת הפראנה מכוונת לאחדות עם זה".¹⁵ גם כתוב בספר אחר שהתרגום של המושג "צ"י" הוא פשוט "אל".¹⁶ יש גם שבט הנקרא "איגבו" באפריקה שעובדים את "צ"י".

ההתייחסות לכח הצ"י ככח בעל בחירה

עוד טוענים בחוברת שאין מקור לומר שמאמינים הם שה"צ"י" הוא בעל בחירה. והנה מלבד הראיות שהבאנו עד כה כי עובדים לכח זה וא"כ על כרחך שמתייחסים אליו כאל כח בעל בחירה ורצון ויכולת לעזור, נראה עכשיו הוכחה נוספת מהאמונה בכח ה"רייקי", שהוא אחד מהטיפולים באנרגיה הכי נפוצים היום, שברור שמאמינים הם שיש לאנרגיה שכל ושהוא בעל בחירה. כתוב בספר אחד: "הרעיון שרייקי יש לה שכל בעצמה, הוא יסודי לכל שימוש ברייקי".¹⁷ וגם כתוב "שרייקי הוא שכל בעצמו. זה ספונטני. יש לו שכל מוטבע בעצמו".¹⁸ עוד כתוב: "כוח החיים אנרגיה האוניברסלי הזה מחיה את כל היצורים החיים, נותן סדר לעולם שלנו, והוא השכל היצירתי הבסיסי של היקום".¹⁹ וגם כתוב בספר אחר: "לרייקי יש אינטליגנציה (שכל) מוטבע בעצמו".²⁰ ובספר אחר כתוב "רייקי נמצא תמיד בכל מקום בו זמנית. הרייקי הוא כל יכול - כוח מוחלט ואינסופי. רייקי היא חוכמה וידע אינסופית".²¹ וגם בספר אחר כתוב "אנרגיית הרייקי היא הדבר החיצוני המכוון בשכל שלו".²²

בקשת רשות מהאנרגיה לפני הטיפול

מצאנו כתוב בספרים שלהם הרבה, ראיות נוספות מהנוסח בו מבקשים את הרשות מהאנרגיה לפני הטיפול, ויש הוכחה ברורה מדבריהם שאיננו אלא בקשה מכח רוחני חיצוני. כמו למשל: "תרים את יד שמאל, כף יד כלפי חוץ, ותבקש מהאנרגיה המרפאת לזרום דרכך".²³ וגם כתוב בספר אחר "זכור, זה לא מוסרי להשתמש באנרגיה של כדור הארץ ללא רשות!"²⁴. עוד כתוב בספר אחר "ריפוי מרחוק או ממרחקים זה פשוט כמו לבקש מהיקום שישלח את אנרגית הריפוי".²⁵ ראה גם לעיל ב"הבהרת המציאות" שמבארים שם ענין של בקשת הרשות מהאנרגיה, והוא דבר נפוץ אצל מטפלים ב"קינזולוגיה של בריאות",²⁶ שמבקשים רשות מהאנרגיה לפני הטיפול.

הרעיון של "אנרגיה" מבוסס בדת הסינית

עוד טענה של החוברת היא שהרעיון של "אנרגיה" לא מבוסס בדת הסינית. בספרים רבים כתוב ש"צ"י" הוא יסוד של הדת הטאואיזם,²⁷ וגם באנציקלופדיה בריטניקה הובא

שהאמונה באנרגיה היא יסודית בדת הבודהיזם וגם בהינדואיזם, שקוראים כח הזה "פראנה".²⁸ וגם כתוב כי "צ'י הוא חומר ראשוני שמניע את היקום בטאואיזם." ובאותו מקור כתוב שם עוד "וצ'י הוא הכוח שקובע את העולם והכל בתנועה. צ'י הוא גם הכוח המקיים את כל הדברים ברגע שהם נוצרים." עוד כתוב שם "בטאואיזם, צ'י הוא חומר ראשוני שמנפש את היקום."²⁹ וידוע שהטאואיזם הוא דת של עבודה זרה מסין שבה עובדים פסלים עד היום.³⁰ למשל כתוב לגבי הטאואיזם ש"ישנם מקדשים טאואיסטים, מזרים וכמרים, טקסים וטקסים, וכן שורה של אלילים ואלילות עבור המאמינים לעבוד. אלה מוכרחים ליהשרדותה של הטאואיזם כהבנה אינדיווידואלית ותרגול.³¹

קינזולוגיה מעשית מבוססת על רפואה סינית

גם טוענים בחוברת שהממציא של קינזולוגיה המעשית "גודהארט" המציא את שיטת הטיפול שלו רק ע"י נסיון, ובלי לסמוך על כללי רפואה סינית. טוענים בחוברת שכאשר הקינזולוגיה המעשית נוסדה בשנות התש"כ, לא ידעו עדיין הסינים מבדיקת השרירים, ואם כן, ברור לכותב החוברת שלא סמך ממציא הקינזולוגיה המעשית על כללי הרפואה הסינית. אכן ברור מכל מקור ומכל ספר ומכל קול שהממציא של בדיקת השרירים ביסס אותה לכתחילה בכללי הרפואה הסינית. כתוב בספר אחד למשל "ההישג של גודהארט היה למצוא דרך לגשת למערכת אנרגיה עדינה של הרפואה הסינית באמצעות ביופידבק מיידית של בדיקות שריר."³² עוד כתוב בספר אחד, "פריצת הדרך הגדולה הבאה התרחשה כשגודהארט החל לחקור את מערכת המרידיאנים ברפואה הסינית, 'מרידיאנים' נחשבים כקווי אנרגיה בלתי נראה..." וגם כתוב שם ש"גודהארט יזם מחקר חדש על מערכת סינית עתיקה אבחנית ורפואית."³³ וגם "שריר קינזולוגיה היא טכניקה סינית מסורתית רפואית שהתגלתה מחדש באמריקה."³⁴ וגם כתוב עוד בספר אחר, "גודהארט הרגיש שהטון השרירי הרופף שראה, התאים לאבחנה של תנועה לא מאוזנת וחסומה של צ'י לאורך המרידיאנים."³⁵ וגם כתוב בספר אחר, "הוא (גודהארט) קשר את השרירים החלשים הללו עם בלוטות ספציפיות, איברים, ונקודות רפלקס של יד ורגל, הפרעות של עצמות הגולגולת, ובסופו של דבר עם מערכות מרידיאן של הרפואה הסינית המסורתית. יחסי הגומלין בין השרירים והמרידיאנים יצרו גשר בטון בין הרפואה המזרחית והמערבית. למעשה, תיאוריית המרידיאנים הוכיחה את עצמה כה פורה, שגודהארט העניק בסופו של דבר את כל תפקודי הגוף לאחד או יותר מארבעה עשר המרידיאנים הבסיסיים."³⁶ מציטוטים אלו מתברר, שאכן הממציא של הקינזולוגיה המעשית גודהארט המציא את טיפולו של בדיקת השרירים על כללי הרפואה הסינית.

קינזולוגיה של בריאות מבוססת על רפואה סינית

"נגיעה למען הבריאות" הוא אחד מיסודות של קינזולוגיה של בריאות. הטיפול של "נגיעה למען הבריאות" מבוססת באמונת כח ה"צ'י". הממציא של "נגיעה למען הבריאות" כותב בעצמו לגבי שטתו ש"זאת גישה לחדש כוחות טבעיים, שמשלב רפואה עם אנרגיה של הסינים העתיקים ביחד בהתקדמות מערביים בקינזולוגיה". והממציא גם כותב שם בהמשך "כאשר רעיונות כירופרקטיים מערביים בנוגע לתנוחות היציבה ובדיקות השרירים משולבים עם רעיונות זרימת האנרגיה של ה"צ'י" או 'אנרגיית החיים', כלי חדש למטפל או לעיסוי הגוף הופך לזמין".³⁷

רפואה סינית מבוססת בדת

גם טוענים בחוברת כי רפואה סינית אינה מבוססת בדת. כתוב בספר אחר: "כמו שה'שמאניזם' מבוסס על הדת של 'אנימיזם', וכן הרפואה ה'אירוודית' מבוססת על הדתות ההודיות של היוגה וההינדואיזם, כך גם הרפואה הסינית מבוססת על הטאואיזם

והבודהיזם...³⁸ ובהמשך כתוב שם "הן יאן / יאנג והן חמשת היסודות הפילוסופיה היו בתוקף במקום בתוך הרפואה הסינית. הטאואיזם והקונפוציאניזם פרחו בכל רחבי סין, כאשר הדת, הפילוסופיה והרפואה התמזגו במלואה"³⁹. וגם כתוב במאמר אחר לגבי רפואה סינית: "זה נתון בעיקר על ידי טאואיזם."⁴⁰ וגם כתוב בספר אחר כי "הרפואה הסינית המסורתית ואירודדה מבוססות על אמונות רוחניות..."⁴¹

שיטת הרייקי מבוססת בדת הבודהיזם שהיא עבודה זרה

יש בחוברת נסיון "להכשיר" את שיטת הרייקי שממציאו היה כומר בודהיסט. חשוב לזכור שכדי להיות "מטפל" ברייקי, צריך לעבור טקס "סמיכה" שבו מקבל התלמיד "כח" לרפאות מהמורה. וכדי להיות מטפל מוסמך ב"רייקי", צריך לקבל כח ממישהו שיכול להעיד שהוא בעצמו קיבל סמיכה איש מפי איש - מהכומר הבודהיסט שחידש שיטה זו אחר התבודדות של עשרים ואחד יום בהר מסוים ביפן בשנת 1922 למספרם. כדי להכשיר את רייקי, צריך להכשיר את דת הבודהיזם. ולמטרה זאת, הובא בחוברת "הבודהיזם אינו דת המתמקדת בפולחן האל, אלא דרך חיים המבוססת על השאיפה להארה באמצעות מדיטציה ושלילת העצמי."⁴² זה נשמע מאוד משכנע, עם כל זאת, זה לא אמת. אמנם, יש להוכיח שהבודהיזם הוא למעשה מלא מושגים של עבודת זרה מדברי בעל החוברת "כי אני ה' רופאך" עצמו. במכתבו להרב שלמה פפנהיים ז"ל, אחד מגדולי זקני העסקנים בעדה החרדית, אחר פגישתם שנערכה אצל הרב הר"ג הרב מרדכי גרוס שליט"א, יום ב' לסדר אמור תשס"ז, בעל החוברת "כי אני ה' רופאך" כותב: "אם הכוונה על תרבות הסינים, הינדואיזם והבודהיזם, ודאי האמת אתכם שתרבותיהם מליאות ע"ז ממש, כפירה וכו'... מול הנצרות שאין בה כ"א משום איסור שיתוף, וכבר ידוע המח' הפוסקים אם גוי מצווה על השיתוף."⁴³ הרי רואים אנו כאן סתירה בדברי בעל החוברת. וגם רואים מדברי בעל החוברת עצמו במכתבו, שיש איסור יותר חמור להתרפאות ממטפל ברייקי, מלהתרפא ממטפל נוצרי אפילו. והטיפול ברייקי נחשב כמתרפא מעצי אשירה או מן המינים ממש.

נביא עכשיו עוד מקורות שהבודהיזם היא דת השטופה בעבודה זרה. לדוגמה, כתוב במקור אחד שדרך העבודה של הבודהיזם הוא על ידי זה שמראים כבוד לפסל של בודהה.⁴⁴ והב.ב.סי מתאר דת הבודהיזם ככה: "בודהיסטים יכולים לסגוד הן בבית והן בבית מקדש." ושם "בודהיסטים לעיתים קרובות מפרישים חדר או חלק של החדר כמו מקדש. ויהיה שם פסל של בודהה, נרות, וקטורת מבער." וגם שם "הפולחן במסורת מהיאנה לובש צורה של מסירות לבודהה ולבודהיסטיות. מתפללים יושבים על הרצפה יחפים מול דמות של בודהה ומזמרים. הם מקשיבים לנזירים המזמרים טקסטים דתיים, אולי מלווה בכלי נגינה, וייקחו חלק בתפילה."⁴⁵

הגויים מאמינים ש"יאן ויאנג" הם כוחות שבראו את העולם

כלל גדול ברפואה סינית הוא שמאמינים הם שבריאיות האדם תלוי בתיקון שני הכוחות הנקראים "יאן ויאנג". בעל החוברת מעריך את האמונה ב"יאן ויאנג", ולא רואה שום סתירה בזאת לאמונתנו. גם טוענים בחוברת כי אין לנו מקור לאמר שמאמינים הגויים ש"יאן ויאנג" הם כוחות שבראו את העולם. יש אמנם הרבה מקורות שמראים שמאמינים הם שכוחות יאן ויאנג בראו את עולם או חלקו. כתוב אצלם בספר אחד למשל "(ריכוז של) יאנג ברא את השמים; ו(ריכוז של) יאן ברא את הארץ... יאן ויאנג הם מקור הכוח ותחילת הכל בבריאה."⁴⁶ הובא בחוברת דרשה מעניינת על המקור הזה. יש נסיון בחוברת לקרוא את המקור שהבאנו עם 'טעמי המקרא' אחרים, כדי לשים את הדגש פה ולא שם, כמו מליצות בדחן. בעל החוברת רוצה לחלק על פי דקדוק שיש הבדל בין "יאן ברא את הארץ" ו"הארץ נברא על ידי ריכוז של יאן." כאילו יש הבדל בין "הספר נכתב על ידי פלוני" ו"פלוני כתב את הספר."

כתוב לגבי יאן ויאגג בספר אחד, "העיקרון של יאן ויאגג הוא הבסיס של היקום כולו. זה העיקרון של כל דבר בבריאה. זה מביא את השינוי להוליד [דורות]; היא שורש והמקור של חיים ומוות.⁴⁷ וגם כתוב בספר אחר, "השילוב בין יאן ויאגג יצרה את ארבע העונות ואת עולם הטבע. יאגג ילדה את האש ואת השמש; יאן ילדה את המים ואת הירח, ואחר כך את הכוכבים.⁴⁸ מזה ברור ששתי הכוחות "יאן ויאגג" נחשבים בעיניהם כשתי כוחות יוצריות. ונכון להוסיף כאן, שאין שום מקור או מסורה ביהדות להאמין שבריאות האדם תלוי בתיקון הכוחות "יאן ויאגג." המקור היחידי להאמין שבריאות האדם תלוי בתיקון הכוחות "יאן ויאגג" הוא מרפואה סינית, שהיא דת שמבוססת בעבודה זרה.

לסיכום ופסק דין בענין זה:

עיין לקמן במדור מכתבים מהרבנים שליט"א דעתם לאסור את הרפואה על ידי אנרגיה. וגם הובא שם פסק הגרי"ש אלישיב ז"ל לאיסור, וכדאי להעתיק כאן: "אין היתר להשתמש ברפואות אלטרנטיביות שמקורם בדיעות עובדי עבודה זרה ויסודם בפעולות כחות לא טבעיים - אא"כ אפשר להוכיח שהוא עובד בדרך "הטבע" בדרכי הבירור. ולא סגי בכך שהעוסקים ברפואות אלו מאמינים שהוא "טבע", ויש לחוש בזה משום קוסם קסמים מעונן ומנחש, ומשום דרכי האמורי. וק"ו אם לא השמיטו מכלל הלימודים את חלק הע"ז שבדבר, שיש בזה איסורי ע"ז."

המבקשים להתיר לא הצליחו בחיי הגרי"ש ז"ל לשכנע אותו לשנות את הפסק לאיסור. אם כן, הרוצים להתיר מנסים תכסיס אחרים היום, דהיינו לתפל את משמעות הפסק. למשל, שנים אחרי הסתלקותו של הגרי"ש ז"ל, בעל החוברת מתפל את כוונות פסק הגרי"ש ז"ל לקולא, כאילו התכוון הגרי"ש ז"ל להתיר את שיטות האלו! בנסיון מגוחך מאוד, בעל החוברת דורש את דקדוק הפסק ופיסוקו כאילו הוא פסוק בתורה ולא פסק הלכה.

זאת, ועוד אחרת, בעל החוברת מספר שהשאלה שהבית דין שאלו היה אודות קנסילוגיה וכדומה אבל הגרי"ש ז"ל לא רצה להשיב להם בדבר, אלא השיב להם בכללות מפני שלא התכוון לאסור קינסילוגיה, כן הוא תוכן דבריו במהלך אחד להשתמט מהפסק דין של הגרי"ש ז"ל.

ואפשר ששייך למצוא עוד ק"נ טעמים להתיר לפי הגרי"ש ז"ל אבל לפי עדותו של תלמידו הקרוב אליו הגרד"א מרגנשטרן שליט"א (שהוא היחיד שיכול להעיד מה היה דעת מורו הגרי"ש ז"ל, כי שניהם ישבו ע"ז יחדיו), הם התכוונו לאסור בהפסק את הקינסולוגיה, המטוטלת, ורפואה על ידי אנרגיה ומוח אחד, וכו', ואדרבה מפני כן כתבו את האיסור בלשון כללי שלא יבואו אנשים אחר כך לדרוש אותו להתיר, ולומר דנקט רק קינסולוגיה וא"כ מח אחד מותר, או מטוטלת מותר, ויש כמה וכמה מינים ממינים שונים, והוא התכוון לאסור כל אלו הדברים.

לסיכום, אנו נשארים עם אותה מסקנה שהגענו אליה קודם. דהיינו שהמושגים שאנשים מסוימים כמו בעל "כי אני ה' רופאך" רוצים להחדיר לתוך מחננו הקדושה, הם רוחות זרות מהתפלות הכי טמאות בעולם בסין והודו ומתנועת העידן החדש.

אבינו מלכנו שלח רפואה שלמה לחולי עמך.

o

לא קסם בישראל ע מכתבים מרבנים ומגדולי הפוסקים בזמנינו

רופא אליל

ו. שמעתי מאחד ששאל את מו"ר (שליט"א) זצוק"ל אם ללכת לרופא הצפרניים וענה לו שלא ואמר לזה ג' נמוקים [א] הוא לא יודע, יודע ממקרים שאומר לו נכון. [ב] יכול לקלקל (וכמדומה ששמעתי מהשואל שאמר לו נמוק ב' שיכול לעכב את התפלה ע"י אמירתו כי בלעדי אמירתו אפשר שתועיל תפלה). [ג] דאפי' מה שיודעים אינם יודעים מהצד הנכון (כומת מו"ר שיודעים מצד הטומאה), והוסיף מו"ר אמנם את התרופה שלו אפשר לקחת רק לא להראות לו את הצפרנים.

כשוף

ז. מאנגלי' הגיע לארץ אחד שהי' מרפא את החולים במשמוש ידיים שהי' מעביר על גופם ואמר לי מו"ר שזה כשוף וספר לי על עוד אחד שהוא ג"כ מכשף וזהו אחד מבאר שבע שמסתכל במזוזות של אדם ואומר לו את עברו הנכון אבל לא עתידות, ואמר מו"ר עליו שזהו כשוף והוסיף מו"ר שבאנגלי' הרבנים גרשוהו אבל בצרפת אין רבנים וההמון הולך אליך.

o

אזהרה חמורה

היות שנתגלה, שנכרית אחת הנקראת **עלענאר אמענדאלארא'**, היא עצמה מפרסמת שהיא אדוקה לעבודה זרה, ועוסקת בכישוף ושאר עניני כוחות הטומאה, והיא מלמדת דרכי רפואה באופנים בלתי טבעיים, ומסדרת שיעורים למטרה זו. וכבר נפלו לרשתה בלא יודעים, כמה מאחב"י החרדים, ועוסקים בדרכי רפואה שלמדו ממנה. על כן באנו להודיע שעפ"י דתוה"ק

אסור ללמוד דבר ממנה ומכל כיוצא בה

או לשאת וליתן עמהן כלל. וכן צריך להתרחק מכל תלמידיהם ההולכים בעקבותיהם, שלא להתרפאות מהן או לדרוש עצותיהן, (ובמקום פיקו"נ צריך בירור ע"י בקי כל פעם בפנ"ע) וכל זה אמור אף אם רואים שרפואותיהם וכדומה מועילים. [וכל מי שלמד מהנ"ל, צריך להטהר מכל דעותיה ודרכיה, ולילך לחכם לבקש סדר תיקון תשובה]. ועל כי נפוצו לאחרונה הרכה העוסקים במהלכים שאינם ע"פ טבע, לצורך רפואה או לענינים אחרים, (ואף שקצתם רוצים להכניס בהם ביאורים כאילו הם ע"פ טבע), באנו בזה להזהיר שמחוייבים להתרחק מכולם מחששות חמורות של דרכי אמורי, קוסם קסמים, כישוף, ע"ז ומינות.

ויה"ר שבזכות ביעור התועבות נזכה להבטחת ואת רוח הטומאה

אעביר מן הארץ בקרוב בביאת גוא"צ בב"א.

תמוז, תשס"ו

מכתבים מרבנים ומגדולי הפוסקים בזמנינו

הק' חנינה אברהם לייטנער

אבד"ק מאנטעווירעא

יעקב יצחק ניימאן

רב חסיד' בעלזא

הק' אליעזר חיים בלום

אבד"ק קאשוי

יחזקאל ראטה

אבד"ק קארלסבורג

יצחק שטיין

ראב"ד ביד"צ קארלסבורג

חיים לייביש ראטענבערג

מקאסאן אבד"ק נצח ישראל פארשעי-מאנסי

מאיר יהוסף ראטטענבערג

אבד"ק קאסאן

מרדכי הכהן בעק

ראש ישיבת תפארת משה מאנסי

יוסף יצחק ראזענפעלד

דומ"ץ במאנסי

מודעה לאפרושי מאיסורא

מבוא: הננו בזה בקריאה נרגשה לעורר את לבב ישראל על אודות מה שלאחרונה החדירו למחנה שלומי אמוני ישראל אופנים חדשים שונים ומשונים של טיפול רפואי, הן גופני והן נפשי - עם דעות משונות הקשורים עמהם - אשר שורשם ומקורם מפוקפק מאד ונובע מאמונות טפילות ועניני כפירה, עבודה זרה וכישוף...

הקדמה:

סוגי דרכי הרפואה הקשורות לבעיות החמורות הנ"ל רובם מבוססות על יסוד אחד כללי הנקרא 'אנרגיה עולמית' [energy universal]. לפי סילופם כח זה הולך מסוף העולם ועד סופו ומסבב לכל בעל חי בסיבוב מיוחד, שהם קוראים 'אראה' [Aura], ויש לו שכל נפרד ורצון עצמאי ויכולת להרע או להטיב (ה' ישמרנו מדעת זו). גם מאמינים בעלי שיטה זו, שעצם כח החיות נובע ממנו, מיהו ביד האדם המתמחה בחכמתה היכולת לשלוט בכח הנ"ל, ולהשתמש בו בכדי להשפיע על זולתו או על עצמו כל מה שברצונו להשפיע. זאת אומרת: רפואות או עקמומיות, מנוחת הנפש או בלבול הדעת, כפי הכרעת דעתו, ועל פי כמות הכסף שמשלם לו המתרפא.

והנה בתוך כת המחזיקים בדעה זו נכלל רוב רובם של עובדי ע"ז בעולם שבעבר או

בהוה. גם נכלל בעלי הכישוף והקסמים ורוב הדעות הנובעים ממזרח הרחוק. גם נכלל בהם תשעים אחוז מבעלי הרפואות החדשות שעשו מקרוב גלי התעוררות ועניון בעולם, ואף בין היהודים החרדים ביותר.

המחזיקים הנ"ל מתחלקים להרבה שטחי האמונה: יש שמתפנים אליו כעובדים ממש בדיוק כדרך העובד הבעל והאשרה לשעבר; ויש שמתמלאים [כפי דמיונם] בכח ההוא עד שנעשה חילוף לשכלם הטבעי; ויש שמשתמשים בו רק כפי צורך רפואי המזדמן להם בלבד. מיהו כולם ואף הכת האחרונה מכירים בו דעת ורצון והסכמה ועד שירגישו התקשרות והפעלת כח ממנו לא יניח מלהמשיך בפועלות המגיעות לכך.

ויש בכל הנ"ל עניני איסור חמורים מאוד: או איסור; או ע"ז ממש; או השתמשות בכח המתאחד עם ע"ז כגון כישוף וקסמים ונחוש וכיו"ב; או דרכי אמורי; או סכנה; או לכה"פ החזקה בדעות כוזבות הנובעים מע"ז וממינות וכפירה - כל אחד לפי החילוקים הדקים שבין השיטות השונות זו מזו כקורי העכביש הבנוים על עקמומיות שבלב והבל ותוהו ד' ירחם.

והנה בעלי ובעלות המלאכות הנ"ל, התלמדו והתמחו בדרכים מיוחדים ובשמות נפרדים אבל באמת כולים נובעים מאותה טפה סרוחה, אולם מתפארים כל אחד במעלות דרכו המיוחד אשר לפי ראשי הכנופיה שלהם מתעלה על זולתו.

ועתה נפרט רשימת חלק מדרכים המסולפים הנ"ל כפי השמות שקראו לעצמן, ונדבר בקיצור נמרץ על דרכי הפעלתם של אחדים מהם וילמוד סתום מן המפורש, והרוצה ליזהר ולהגן על נפשו ידע ויבחין בין דרך האור למסילת החשך.

* הקדמה זו נכתב בכת"י של הגר"י בעלסקי זצ"ל כדי לפרסם לציבור לומדי תורה מקורות של דרכי רפואה אלו וצוו הרבנים החותמים לפרסם הקדמה זו בספר דוקא ולא בעיתונים וכדומה, כדי שלא להפיץ דעות עובדי עו"ז להמון עם.

כדאי לציין שבימים אלו יצא לאור ספר בשפת ענגליש, בשם אלטרנטיב מעדעצין העתקה מדרשותיו של הגר"י בעלסקי זצ"ל שנכתב ע"י בניו ותלמידיו, ומעיד הרב על עצמו: 'עברתי על הרבה מספריהם בעיון רב, ודיברתי עם הרבה מומחים שמשתמשים בזה, עד שלדעתי הגעתי להבנה הוגנת בענין החמור הזה, ולצערי הרב נראה לפני רשת סבוכה של ביטויים ארסיים שנשאבו ממעיינות עכורים, וספריהם מלאים מעניני עו"ז וכולל גם עניני מסיונרים.

הרב ראובן פיינשטיין

הנני בא לחתום על כל הנ"ל. ולפרט שצריכים להתרחק מכל מיני ענערדזשי הילינג (energy healing) דאוזינג (dowsing) ברייען דזשים (brain gym) העלט קיניזיאלידזשי (health kinesiology) אפלייד קיניזיאלידזשי (kinesiology applied) ומכמה ענינים אחרים

הרב אברהם בלומנקראנץ

שאלתי ממקורבי הגאב"ד שליט"א אם סובר דלא כמו שיבואר לקמן ששייך דרך עבודה אע"פ שמכוין שיועיל מצד הטבע, ואמרו שלא דיבר באופן שעושה פעולות להתקשר לאנרגיה הכללי וכדומה.

דעת מרן הגר"ש אלישיב זצ"ל

כפי העולה מספר 'פסקי דין - ירושלים' כרך י' סימן מ"א, וספר השקדן פרק ט' עמוד רמ"ה, וכפי מה שהעידו תלמידיו הרה"ג ר' דוד אריה מרגנשטרן שליט"א, והרה"ג ר' מרדכי גראס שליט"א

אשה אחת לקחה קורס קינסילוגיה בארץ ישראל, והיא שמעה דברים בקורס שנשמעו בעייתית. היא סיפרה זאת לבעלה, והוא הלך לשאול את הרב שלו, והורה לו הרב שיפסיק

לקחת את הקורס, בעלי הקורס לא רצו להחזיר לה את התשלומים שכבר שילמה מקודם, ע"כ הזמינה האשה את בעלי הקורס לדין תורה, הבעלים של הקורס טענו כי הכל טבעי, ואין שום דבר רע עם מה שהם מלמדים שם, הבד"ץ ההיא לא יכלו להחליט בזאת, כי לא ידעו את המציאות, ע"כ הלכו לשאול את דעת פוסק הדור מרן הגרי"ש אלישיב ז"ל, והשיב הגרי"ש שזה תלוי במציאות הדברים וע"כ הושיב הגרי"ש את יבלחט"א הרב דוד ארי' מורגנשטרן שליט"א אשר הוא מתמצא הרבה בעניני רפואה ובענינים הללו, וגם בקיא בשפות זרות, שהוא יעבור על כל ספרי הקורס ויברר את אמיתות מציאות הדברים, והתבטא מרן הגרי"ש זצ"ל על הגרד"א שליט"א 'הוא יודע בזה', הגרד"א אכן השקיע ימים רבים בזה, עד שהגיע לבירור הדבר, והגיע למרן הגרי"ש עם המסקנא שלו לאיסור, וע"פ עדותו, הכריע מרן הגרי"ש ג"כ לאיסור, כאשר במשך כמה שבועות נמשך אריכות ניסוח התשובה, כאשר במשך הימים ישב הגרי"ש ז"ל עם הגרד"א שליט"א פעם בשבוע, ובירר עוד ועוד דברים בנידון, ובהתאם תיקן הגרי"ש את תשובתו, עד שלמעשה יצא מפיו הכרעה גמורה לאיסור.

ולפי עדותו של הגרד"א שליט"א רצה הגרי"ש ז"ל לכלול בהאיסור גם את הקינזולוגיה, המטוטלת, ורפואה על ידי אנרגיה, ומוח אחד וכו', וע"כ כתבו את האיסור בלשון כללי כדי שלא יבואו אח"כ אנשים לדרוש אותו להיתר.

כמובן שפסק זה של הגרי"ש ז"ל לא מצא חן בעיני המבקשים התירים לשיטות הללו, כי ראו בזה מכה אנושית וקריסת עסקיהם ברפואה על ידי אנרגיה, ועוד בחיי הגרי"ש ז"ל נסו אנשים מסוימים לשנות את הפסק, ועד היום מנסים אותם אנשים עד היום לערער את הפסק ללא הצלחה.

מעריצי רפואה זו הלכו אז להרה"ג ר' מרדכי גראס שליט"א והאיצו בו שגם הוא ילך לשכנע את הגרי"ש ז"ל לשנות את דעתו ולחזור בו מהאיסור שפסק על רפואות אלו.

ומ"מ גם אחר הפצרות מרובות לא שהה הגרי"ש לדבריהם, לבטל את האיסור, ולא אזה לשנות את פסקו לאיסור, ואחר שדחקו בו מאוד להיתר, אמר להם הגרי"ש ז"ל שהוא אינו מתיר, אבל אם הם רוצים, הוא נותן להם **רשות** להקים וועד משלהם ולברר בעצמם את הדברים, ולהחליט לבד מה שיראה להם.

ועד עתה עדיין לא יצא שום פסק מהוועד ההוא, כפי שכותב אחד מחברי הוועד הרה"ג ר' חיים כ"ץ שליט"א במכתבו שנדפס בספר זה לקמן.

והננו בזה להעתיק מה שהובא בספר 'פסקי דין של הבית דין בירושלים לדיני ממונות ובירורי יוחסין' שאסרו כפי שהורה להם הגרי"ש ז"ל.

(א) אין ללמוד את ה'רפואות' של מדעי הקינזולוגיה, ו'מח אחד', ו'צ'קרה של הכתר', שכן מקורם באמונה בעבודה זרה, ופועל שלא בדרך הטבע על גוף האדם, אלא בכח האנרגיה שמסביב לגוף באופן סגולי, ואלו המשתמשים בו כמקורו, הרי זהו אמונה בעבודה זרה ממש, ואסור באיסור עבודה זרה.

(ב) גם אלו שמסננים ומצנזרים את המדע משם העבודה זרה, ומשתמשים בתחליפים אחרים, הרי זה אסור באיסור קוסם קסמים מעונן ומנחש, או משום דרכי האמורי, שהרי אינו פועל בדרך הטבע אלא באופן סגולי. כל זה משום שה'רפואות' קינזולוגיה, 'מח אחד' ו'צ'קרות, אין בהם כל בסיס מוכח של ריפוי בדרכי הטבע.

(ג) כשם שאסור להשתמש במדע זה, כך אסור ללמוד אותו, מה גם שהקורסים המלמדים מדעים אלו הם לצורך ולתועלת, ולא כתיאוריה בעלמא, וע"י הלימוד משתמשים בהמשך ברפואה האסורה, וגם תוך כדי הלימוד מבצעים תרגילים שהם בכלל איסורי תורה

אלו. ובנוסף, כיון שהביטויים הנלמדים לקוחים מע"ז, כל התיאוריות שסביבם גם המוגהים, יש בהם רוח טומאה שצריך להרחיקם ולהתרחק מהם.

פסק דין: אין ללמוד את הרפואות הנ"ל.

מרדכי אהרן הייזלר

יהושע ווייס

אברהם דוד לוי

פסק הלכה

ממך הגר"ש אלישיב זצ"ל

העתק מספר "פסקי דין" כרך י' סימן מ"א.

אין היתר להשתמש ברפואות אלטרנטיביות שמקורם בדעות עובדי עבודה זרה ויסודם בפעולות כחות לא טבעיים - אא"כ אפשר להוכיח שהוא עובד בדרך "הטבע" בדרכי הבירור.

ולא סגי בכך שהעוסקים ברפואות אלו מאמינים שהוא "טבע", ויש לחוש בזה משום קוסם קסמים מעונן ומנחש, או משום דרכי האמורי.

וק"ו אם לא השמיטו מכלל הלימודים את חלק הע"ז שבדבר, שיש בזה איסורי ע"ז.

ובאעה"ח ביום ט"ו כסלו תשס"ז לפ"ק

דוד ארי' מורגנשטרן

מכתב מהרה"ג ר' חיים כ"ץ שליט"א

חבר בוועד הרבנים שהושיב הרה"ג ר' מרדכי גראס שליט"א לברר ענין זה

שאלה בעניין רפואה ע"י המשכת כוחות המכונות "ענערג'י", הנעשים ע"פ רוב דרך הידיים, הן עם נגיעת היד, הן רחות מן הגוף מרחק רב.

לשר התורה, הגאון האמיתי מו"ר הרב חיים קנייבסקי שליט"א.

באחרונה נפוץ בקהילות חרדיות כמה מרפאים האמורים להמשיך כוחות שא"א למדד או להגדירם ע"פ חוכמת הטבע הנודע היום, וממשיכים כוחות אלו באופנים שאינם יכולים לסבב המשכת כוח בכלל ע"פ חוקי הטבע הנודע. פעולותיהם דומות למתואר במעשה רב של הסטייפלער זי"ע, הובא בס' אורחות רבינו ח"א דף ר"צ ד'.

וז"ל: "מאנגליא הגיע לארץ אחד שהיה מרפא את החולים במשמוש ידיים שהיה מעביר על גופם, ואמר לי מו"ר הסטייפלער גאון זצ"ל שזה כישוף" עכ"ל.

יש מינים שונים של מהלכי המשכת כח שבסוג זה, כמה מהם מעבירים כפותיהם על גוף

החולה, או למעלה מגופו טפח או טפחיים, ויש ה"שולחים" כח ממרחק כמה אמות, ויש ששולחים כח ממרחק אלפי מיל ע"י שמתכוונים לאיש ההוא (כגון שמדבר עמו בטלפון).

נראה שעיקר סיבת המשכת הכוח בשעת מעשה הוא שמגבירים כח הרצון והכוונה להמשיך הכח, או לשמש כצינור להמשכת הכח, וכן הגברת כח המדמה (ויש שמחלישים כח השכל בהדיא ע"י שמפנים לבם מכל דבר חוץ מענין המשכת הכח הנ"ל).

במהלך המכונה רייקי הנודע להיות בנוי על ע"ז מארץ יפן, טוענים שא"א למשוך הכח רייקי אא"כ המרפא מקבל כח ממי שקיבל כח במסורה, עד הכומר הראשון שהמציא את השיטה (לפני יותר מק' שנה) ונראה שגם במהלכים אחרים של המשכת כח האלו ג"כ צריך איזה קבלת כח או הדומה לו כדי להמשיך הכח. ואין ספק שע"פ הטבע הנודע אין הסבר איך שע"י סיבות האלו (תנועות היד הנ"ל, דברים שבלב הנ"ל או קבלת כח) שייך לסבב המשכת כוחות גשמיים/טבעיים. כמה פוסקים בחו"ל כבר אסרו סוג הזה של רפואה (ע"פ פסק עם חתימת יד הר' דוד פיינשטיין, שהוא הגיד לי אולי עשר פעמים דס"ל שהוא אסור מדין כישוף).

מה שיש טוענים שכוחות אלו הם כח אלקטריק או מגנט זה שקר מוחלט וגלוי, שהרי כוחות אלקטריק וכו' נמדדים, ולא מצאו שכוחות אלו יוצאים מידי המרפאים הנ"ל.

כמה בנ"א משתמשים בכוחות אלו להשיג ידיעות נעלמות שא"א להשיגם ע"פ הטבע הנודע. אין פעולות אלו פועלים בקביעות כמו טבע שאינו מובן, אבל כמה מעידים שפועלים באקראי באופנים שא"א לתלות התולדות של פעולותיהם בהטעייה ואינרעדען שטאף.

נפוץ מאוד אף בין החרדים לתלות כח פעולותיהם במושגים של כח כלל המכונה "טשי" וכו' שהם מושגים של אלוהות מהמזרח הרחוק, רק רוב החרדים משתדלים להכשיר השיטה ומפרשים השמות ע"ז האלו באופן שאי"ב כפירה גמורה אבל ברור שמדי שמות ע"ז וכינויהם ושיטות המינים אינם נמלטים, ע' רמב"ם הל' ע"ז (ב: ב-ג) בענין לא תתורו.

השאלות העיקריות: 1. דרכי האמורי. 2. קוסם. 3. מכשף, 4. אין מתרפאין מן המינים (ע"ז כז:) וכן 5. גרוי יצרא דעריות בין אנשים ונשים, אף בלי נגיעה, וכן, 6. מקצת סופריהם כותבים על חשש סכנתם.

ממני נתן שמואל לייטער

תשובת הגאון הרב חיים קנייבסקי שליט"א: זה כישופים ר"ל

o

עוד ידוע עדות נאמנה מת"ח אחד שעסק עם מטוטלת והתפרנס מזה בהצלחה במשך זמן, ואח"כ נקפו לבו וחיבר ספר שאלת המטוטלת וכתב בזה"ל: נכנסתי למעון קדשו של מורינו שר התורה הגאון הגדול הרב חיים קנייבסקי שליט"א לשאול אודות קינסילוגיה ומטוטלת, ונתייחדתי עמו כמה דקות באופן אישי ובידי אוסף של כל הראיות של הרבנים המתירים וסוברים שאיסור קוסם הוא רק על העתיד, ובשליחות אחד מגדולי המתירים אשר רובם של אלו המתירים סומכים על דבריו מפני שלא הספיקו לברר בעצמם. (הערת הכותב: בדבריו הוכנסו גם כל הראיות המובאים בספר כי אני ה' רופאיה).

מן שר התורה עיין היטב והיה ניכר כיצד נעצר לפעמים וחושב ואח"כ המשיך להעביר האצבע תוך כדי קריאה. בסיום קריאת הכתבים של הרבנים המתירים השיב מן הגר"ח שליט"א בזה"ל: מה זה משנה, התורה לא רוצה שנעשה כאלה דברים.

אח"כ הראיתי למרן ליקוטי הראיות של הרבנים האוסרים מפני שקוסם הוא אף בגילוי נסתרות מן העבר והווה, ולאחר העיון בראיות האוסרים השיב בזה"ל: טוב כתבת!!!

הסכמה זו נתנה על ספר לא נחש ביעקב שמטרתו לבאר האיסור להשתמש ברפואות מח אחד brain one (וכדומה)

הסכמה זו נתנה על ספר לא נחש ביעקב שמטרתו לבאר האיסור להשתמש ברפואות מח אחד brain one (וכדומה). ועיין בתחילת ספרינו בהסכמת הגרי"מ מורגנשטרן שליט"א מה שאמר לו מרן בעל שבט הלוי ז"ל

**הסכמת הרה"ג ר' משה וואלפסאן שליט"א,
והרה"ג ר' אברהם יהושע העשיל ביק שליט"א
מכתב מהרה"ג ר' משה בראנסדארפער שליט"א
גאב"ד 'היכל הוראה'**

בס"ד יום ראשון כ"א אדר תש"ע לפ"ק
לכבוד הרב הגאון מוה"ר יוסף יצחק ראזנפעלד שליט"א
דומ"ץ בית הוראה "שבט הלוי" מאנסי

אחדשה"ט.

הנה באתי ע"ד שאלתך מה היה דעת אאמו"ר מרן הכ"מ בענין שיטת הריפוי "מוח אחד" אם מותר להתרפאות בה.

וסיבת שאלתך משום שיש כאלו המפיצים אצלכם, שעוד בשנת תשס"ד בעת אשר התחיל שיטה זו לחדור אל תוך מחנינו נכנסו אז חבר עסקנים אצל אאמו"ר והסבירו לו שכל השיטה עובד בריפוי ע"י יסודות טבעיים ולא ע"י כוחות זרים. ואמר להם שאינו רואה בזה איסור.

והנה לאחר תקופה שאלתי אותו לגבי הפרסום בשמו וענה לי שכן היה הדבר, אולם אמר שאחרי ששמע מכמה וכמה שאין בריפוי הנ"ל יסודות טבעיים בלבד, ומלבד זה אפשר יש בזה עוד חששות, על כן אמר לי שאין להשתמש בשיטת ריפוי זה. ואמנם נוכחתי להיות אצלו כמה וכמה פעמים כשנשאל בזה, וראיתי שהורה למעשה שלא להשתמש בריפוי זה.

הכו"ח בברכת "והסירותי מחלה מקרבך"

משה בראנסדארפער

מאמר שמר תם וראה ישר

(ספר תמים תהיה מהרה"ג ר' יצחק משה ארלינגר, פרק ז')

הערה גדולה מפרקת הרים ומשברת סלעים

הערה: אני הגבר ראה עני עמינו עם הקודש, אשר רבים וטובים כאשר יקרה להם דבר ממאורעות הזמן או דאגה או שברון לב, הן דברים הנוגעים לגוף או דברים הנוגעים אל הנשמה, יפנו אל כל מיני רופאי אליל כדי להרגיע את רוחם או את רוח בניהם ובני ביתם, או ילכו לאיזה קורס הדרכה של איזו שיטה או מהלך מדרכי הרפיה ומציאת מיני אלרגיות וכדומה ויש מהם ממיני הדברים הנקראים "מח אחד" וכדומה, או ישאלו לאיזה רואה עתידות

על מזלם ועל פי דבריו יכוננו את דרכם, ויש בזה מומחים היודעים את הדברים רק מתאריך הלידה, ואומרים דברים נפלאים אשר יקלעו למטרה ולא יחטיאו.

והנה זה עידן ועידנין אשר ים רוחינו הולך וסוער בראותינו את כל הרעה הזאת ואלו הדברים הולכים ומחמירים לאלו השקועים בזה, וכמה וכמה פעמים דברנו והסברנו כי דבר זה הוא נוגד ל"תמים תהיה עם ה' אלקיך", ויש בכמה מענינים אלו איסורים חמורים ביותר, "דאורייתא" ממש, ויש בהם מדרכי האמורי, ויש דברים אשר הם כישוף, ויש מהם אביזריהו דעבודה זרה, ויש מהם ממש עבודה זרה רחמנא לצלן, הצד השוה שבכל הדברים כי כולם באים מן המזרח הרחוק מארצות עבודה זרה ויש אנשים או נשים שלמדו את הדברים ממש מגויי הארץ רח"ל, ויש מהם שקראו ספרים ומנסים להגיש את הדברים כאילו מדובר באמונת אומן טהורה ממש, והתבוננות בהשגחה, וגם בנפלאות הבריאה, נלאיתי לפרש את הדברים, וכבר צעקו גדולים וטובים על כל הרעה הזאת, ועדיין לא עלתה ארוכת בת עמי. (עיין קונטרס אל תפנו להגאון ר' יצחק שטיין שליט"א אשר יצא לאור בארה"ב המלבן ומברר היטב את כל הענין הזה. ובקובץ אור ישראל גליון לח לט. ועיין בגליון מח את תשובת רבי יעקב שלמה מוזנסון שליט"א אשר הטיב לברר וללבן את זוגיא זו, והובא בקובץ בית אהרן וישראל קלא, ועבר על כמה ספרים שכתבו בעלי השיטה "מח אחד" ועוד דברים וסיכם להלכה (הגם שנלע"ד שהענין חמור עוד יותר ממה שאמר שם ואף מה שהקיל שם צע"ג אם להתיר למעשה), שו"ת ים החכמה עמ' שך, ובספר לדופקי בתשובה מביא תשובה מהרב אלישיב זצ"ל האוסר את כל הענינים האלו, ויש גם תשובה בשו"ת שבט הלוי ח"ט קעד) אמנם כל דברינו הם אפילו אם הענין מותר מצד דיני ע"ז וכשוף כדלהלן.

מתוך כל הדברים ראינו אשר דבר זה הוא כל כך חמור, כי מי שמתמכר לדברים האלו לא מועיל לו הסברים ולהראות ממש כי מפורש בתורה דברים אלו, ובפיהם תירוצים מתירוצים שונים, כאילו רב פלוני פסק, או התירו פרושים את הענין, וכדומה, וגם אלו העוסקים בזה גם הם תמיד בפיהם אשר רב פלוני התיר להם ובנו של רב פלוני עוסק בזה בידיעתו וכדומה, ויש מהם אנשים מחמירים ממש בכל דבר, ולא יכניסו לפיהם אוכל רק עם ההכשר הכי מהודר, ובדברים חמורים אלו יכנסו בפרצות דחוקות, אשר דומות להכשר הכי מפוקפק כמו שיאמר בעל מפעל מזון כי הכל כשר ורב פלוני אכל מזה וכדומה, הלא מי יאמין לו, ובדברים חמורים מיני חמור אלו עניני כשוף ועבודה זרה אין בהם לא ענין של ביטול ברוב או בשישים או נותן טעם לפגם מכל התירוצים אשר יש למקילים בהכשרים (ח"ו) ובענין אלו מספיק שאומר ששמע מפלוני ששמע מפלוני שרב פלוני התיר, כיוצא בזה וכו' וכו', כבר ניחר הגרון מלזעוק מרה אשר דברים אלו הם כמחלה ממש כנ"ל.

והנה גם אם נאמר כי אכן כן הדברים והדברים מותרים מצד דיני דרכי האמורי או כישוף או ניחוש או קסם ובודאי מע"ז, אמנם התורה צווחת ואומרת תמים תהיה עם ה' אלקיך, לא לעשות את כל הדברים האלו, ואתה לא כן נתן לך ה' אלקיך, ונחקר את כונת התורה הכוונה האלקית כביכול, שלא נלך בחוקות הגויים ונתרחק מהם ככתוב בתורה (דברים יח, יד) כי הגוים האלה אשר אתה יורש אותם אל מעננים ואל קסמים ישמעו ואתה לא כן נתן לך ה' אלקיך, ואותנו מצוה ה' תמים תהיה עם ה' אלקיך. ואם יקרה לאיש דבר לא ילך אל מעוננים הם יודעים את חוקת השמים ואת העונות ומה שיבוא לעולם וכו' לא מצד הקדושה כמפורש במפרשים הראשונים עיין רמב"ן ואתה לא כן נתן לך ה' אלקיך!

o

וכדי להסביר את הענין צריכים אנו לפרש את שורש כל הענין הזה בתכלית הקיצור, וכבר עלה בדעתנו להניח מכל עסוקינו תקופה, ולברר וללבן את הענין לאפרושי מאיסורא, אמנם הלום ראינו כי כבר עסקו בזה גדולים וטובים ובררו ולבנו ופירשו, ונקצר את אשר למדנו מדבריהם, ואת מסקנותם ונתחיל ונאמר בעזר אלקי:

הנה מקור כל החכמות האלו הם במזרח הרחוק השטוף עד עצם היום הזה בעבודת אלילים, כידוע בכל העולם, האלילים נקראים כהיום הזה כח אנרגיה, דהיינו כח עצום הנותן בעולם אנרגיה (זה עצם העבודה זרה כאילו יש כח מלבדו ח"ו ח"ו), והיינו "אליל" בלשון הקודש, לזה האליל יש דרכים להתקשר עמו ולשאוב ממנו כח, היינו "עבודת אלילים" בלשון הקודש, ועיקר היסוד הוא ענין ריכוז המחשבה בכח הזה, היינו התייחדות לטומאת עבודה זרה - בלשון אחרת - מכירת נפשו לשטן, ועל ידי זה מתהפך זה האיש לאיש עוצמתי שיש לו כוחות אדירים לרפא מכאובים ולהרגיע ולחולל נפלאות. (מכשף - כומר - עבודת אלילים - כהיום נקרא אדם עם כח חשמ"ל - עלקטריי) גם יש בו כאילו כח לרפא פצעי הנפש מימים קדמוניות אשר נמצאות בתת המודע של האדם וכו', ובקיצור כל עולם "תת המודע" הוא תוצר של בית עבודה זרה אשר במזרח הרחוק. גם עניני הרבה מדרכי הרפ"ית המחשבה וכל מיני דרכי חשיבה (אשר לפני כמה שנים הם היו מאד מפורסמים ונקראים "מדיטציה" אשר כבר נכתבו ספרים ומאמרים ופרסומים שהם אביזריהו דעבודה זרה ויש מהם עבודה זרה ממש (ראינו מאמרים מחוקרים אשר חקרו את הדברים אשר נתפשטו אצל הסטודנטים החילונים, כאילו קורסים למדיציה עם כל מיני שמות שונים ומשונים, שהם עבודה זרה גמורה, כולל השתחוויה והקטרה ממש רח"ל, והכל בסתר ובהבטחה לא לגלות דבר, ה' ירחם), אט אט דוחקם מח אחד ושלושת ממדים ושרשרת לגילוי אלרגיות וכו' הצד השוה שבהם אשר מקורם שטן וטומאה.

והנה איתא בגמרא (סנהדרין סז ע"ב) אמר אב"י הלכות כשפים כהלכות שבת, יש מהן בסקילה, ויש מהן פטור אבל אסור, ויש מהן מותר לכתחילה, העושה מעשה בסקילה, האוחז את העינים פטור אבל אסור, מותר לכתחילה כדבר חנינא ורב אושעיא כל מעלי שבתא הוו עסקי בהלכות יצירה ומיברי להו עיגלא תילתא ואכלי ליה, ע"כ. לא נאריך לבאר כאן את ענין הלכות יצירה דהיינו התעסקות בספר יצירה, אלא את עצם הענין אשר בהלכות עבודה זרה יש פרטים רבים עד מאד מאד, וכאשר בא איש אל מורה ההוראה ושואל בתמימות, לב"ב אין פרנסה ורוצה לעשות קורס "מח אחד" האם מותר או אסור, הנה המורה יודע ספר ולמד בספרי זמננו כי מח אחד לא מתקשר ממש לשום כח, ופוסק לו מותר, והנה הולכים לקורס התמים לכאורה, ומה לומדים שם פרטים מפרטים שונים איך להתקשר למקור האנרגיה ולהתבטל לפניו וכו', שהוא ממש ענין עבודה זרה שאסור בודאי, ואם עושה איזה מעשה אזי נכנס לפעמים בגדר סקילה ממש! והוא שאל בתמימותו את מורה ההוראה ואמר לו מותר, וגם פרסם את זה בין חבריו, וב"ב פרסמו את זה בין חברותיה, וכולם יודעים כי זה מותר, ואיך יעלה על הדעת ההיפך, וגם מורה ההוראה אינו מכחיש, וטוען כי מה שפסק זה מותר, (ועל זה נאמר חכמים הזהרו בדבריכם! והמכשלה הזאת תחת ידכם!)

ניתן דוגמה קטנה לדבר נפוץ (כמובן לעוסקים בזה ח"ו) שיש איזה דבר שקושרים מטוטלת עם חוט אדום על אצבעו ועל פי תנועת המטוטלת מבינים ענינים ומסבירים כאילו כוחות "האנרגיה" מניעים את המטוטלת, והנה מצאנו בלשון הזה בתוספתא דשבת (פרק ז א): אלו דברים מדרכי האמורי המספר קומי, והעושה בלורית, [והמגבה] לגרגרן, והמגררת בנה [בין] המתים, "והקושר מטוטלת על ירכיו וחוט אדום על אצבעו". והמונה ומשליך צורות לים או לנהר, הרי זה מדרכי האמורי. המספק והמטפח והמרקד לשלהבת, ה"ז מדרכי האמורי. ע"כ. הרי לך ממש עם התיאור כמו היום ממש והוא תוספתא מפורשת לאיסור. והובא בפוסקי דורינו.

והנה גם אם נאמר כי יש במקרים מסויימים דהיינו כשאין מתקשרים אל כח האנרגיה אלא לוקחים את הטכניקות של דרכי המחשבה כדי לסדר את מחשבותיו וכדומה אשר בזה אין שום סרך איסור, עכ"ז הלא נכנס לבית עבודה זרה למקום אופל וצלמות - למקום הכי טמא בעולם - כדי לשאוב משם דרכי עבודת ה'?! אתמהה!!! ואף אם יתמם עצמו ויענה כי יש בזה העלאת ניצוצין קדישין כמבואר בספרי החסידות, היעלה בדעת מי להיכנס בקובה של זונות כדי להעלות ניצוצין, אלה הדברים אמורים לתנאים קדושים, ואנחנו נעלה את

הניצוצות על ידי שנסכים להיות שוטה כל ימיו ואל יהי רשע שעה אחת לפני המקום!! ולא ידבק בדרך מאומה מן החרם! החפץ לה' בעולות וזבחים כשמוע בקול ה' הנה שמוע מזבח טוב וגו'.

ובכן נרים קול ונצעק ונשאג עד יעלה קולינו ויפוצץ אף לב אבן וכדאיתא בגמרא (סנהדרין סד ע"א) ויזעקו בקול גדול אל ה' אלהיהם מאי אמור, אמר רב יהודה ואיתימא רבי יונתן בייא! בייא! (לשון זעקה) היינו דאחרביה לבייתא וקליא להיכלא וקטלינהו לצדיקי ואגלינהו לישראל מארעייהו ועדיין הוא מרקד בין, ע"כ.

o

ולא אוכל להתאפק כי לבי רותח כסיד איך נהיתה הרעה הגדולה הזאת אשר יש היום "רבי" חדש, הלא הוא "מח אחד", או איזה שרשרת ומטוטלת, אליו ישאלו בקולו ישמעו, והוא יודע את הכל, ממש הכל, ימשש בדופק כאילו ידע בדפיקו דליבא, וידע את הנושנות איזה מאורעות עברו על נפשו, ואיזה סתימות יש ברעיונותיו, ומשם ידע גם את העתידות, ויענה גם על שידוכים ומסחר, הכל הוא יודע, ברפואה, ובמדע, ומה לא, ויש ממש כמו כתות מכורות, מי שאינו יודע לא יבין על מה צעקתינו, ומי שיודע הלא אינו רוצה לשמוע, וממש אנו רואים בעינינו את זעקת התורה (דברים יג, ז) כי יסיתך אחיך בן אמך או בןך או בתך או אשת חיקך או רעך אשר כנפשך בסתר לאמר נלכה ונעבדה וגו'. הכל בסתר הנה פלוני או פלונית יודעים הכל, וכו' וכו' אהה! אהה! והיא נסתרה והיא נטמאה!! כלל גדול כל דבר שפלוני אומר שאסור לגלות, או מתחמק לספר מהיכן יודע ומהיכן למד, הכל זה טומאה וקליפה – והיא נסתרה והיא נטמאה!

ונספר כאן ב' עובדות אשר עסקנו בעצמנו בזה, וראינו עד היכן הדברים מגיעים. באחד הימים מתקשר אלינו ידיד שיש מועקה גדולה בלבו ורוצה להשיח את לבו, כאשר הגיע אלינו בטרם פתח את פיו פרץ בבכי, וכמעט לא הצליח להביע מה מעיק בלבבו, עד אשר סיפר לנו כי בנו האברך כבר חצי שנה שאינו מרגיש בטוב, כואב שם כואב כאן, והיות ומכיר אחד הבקי ביותר ב"מח אחד", זה כחצי שנה שעובדים עמו ב"מח אחד", ועדיין מתאונן על כאבים, ויתר מזה מראהו רע, והוא מתדרדר מיום ליום, (וברוב תמימותו לא עלתה על דעתו אפילו כי יש איזה פקפוק או חשש במח אחד, אדרבה כל צערו היה כי משום מה זה לא עוזר), בשמענו זאת אחזתנו פלצות, מי יודע אם אינו המחלה הנוראה לפי תיאורו, אמרנו לו כי יפן מיד לחדר המיון בבית החולים, אכן כן עשה ואכן ל"ע כך היה, וברגע האחרון הצילו את חייו, עם ניתוח וטיפולים של כמה חדשים.

כל מילה מיותרת להסביר את הסכנה העצומה, חוץ מהאיסורים הכרוכים בדבר, וצריך להבין שזה שעשה לו את "מח אחד" לקח על עצמו אחריות, כי הכל בסדר רק לחיצה פה לחיצה שם לשחרר איזה סתימה או דברים כדומה. שוב מעשה באברך חשוב בעל משפחה כמה וכמה ילדים גדולים וקטנים זרע ברך ה', אשר לא הסתדר כל כך בביתו, היא הלכה להתייעץ אצל בעלת "מח אחד", והיא השיחה את צערה, והנה בעלת ה"מח אחד" נתנה לה עצה להתגרש, וחיזקה אותה לא להבהל ולא לשמוע בקול מורים, וכולם עמדו משתאים היתכן להפקיר ילדי חמד לשבור בית בישראל, ובעלת ה"מח אחד" הכריעה את כולם, כי היא המבינה יותר טוב מכל הרבנים והעסקנים.. מסתמא דמיון "מח אחד" אמר לה כי כך צריך להיות... מי יודע... (אכן עבודה זרה היא גאות חושבים שיודעים את הכל) ואלו הילדים האומללים בשביל פתיות וטפשות ותמימות אמם יסבלו סבל עצום לכל ימי חייהם – אתמהה בקיצור! אלו המאמינים בשטויות אלו מכורים לזה והם כמו כת מכורה לאיזה כח רחמנא לצלן!

o

חם לבי בקרבי בהגיגי תבער אש, כאשר אנו מעלים במחשבתנו את כל ענין ההתמכרות

הזאת לענינים אלו, אשר לא ידענו איך לקרוא לזה, אמנם טומאה ודאי יש כאן, והאדיקות לפעמים היא כה חזקה ובפרט כאשר מחזקים את טענתם כי יש בזה תועלת לעבודת ה' להיות רגועים וכו', עד אשר אלו הדברים מזכירים לנו את דברי הנשים האורות המקטרות למלכת השמים אל ירמיהו הנביא ככתוב (ירמיה מד, טו-יט) ויענו את ירמיהו כל האנשים היודעים כי מקטרות נשיהם לאלהים אחרים וכל הנשים העומדות קהל גדול וכל העם היושבים בארץ מצרים בפתרוס לאמר. הדבר אשר דברת אלינו בשם ידוד איננו שומעים אליך. כי עשה נעשה את כל הדבר אשר יצא מפיו לקטר למלכת השמים והסיך לה נסכים כאשר עשינו אנחנו ואבותינו מלכינו ושרינו בערי יהודה ובחצות ירושלם, ונשבע לחם ונהיה טובים, ורעה לא ראינו. ומן אז חדלנו לקטר למלכת השמים והסך לה נסכים חסרנו כל, ובחרב וברעב תמנו. וכי אנחנו מקטרים למלכת השמים ולהסך לה נסכים המבלעדי אנשינו עשינו לה כונים להעצבה, והסך לה נסכים, ע"כ. בקיצור כל הצרות הם רק בגלל שהפסקנו להמשיך את כל השפע ממלכת השמים (היינו כוחות האנרגיה וכו' אנו מדגישים כי איננו אומרים כי ממש עבודה זרה היא, אמנם הטענות מזכירות את הטענות הנזכרות, ועיין שם במפרשים ובמלבי"ם כי אכן זו הייתה טענת הנשים כי אין זה עבודה זרה אלא המשכת כוחות וכו' ואדרבה אנו עובדים את ה' וכל הצרות רק בגלל שנמענו מעבודות אלו – כה ענו בעזות מצח אל ירמיהו הנביא)!! אהה על המבוכה הזאת!!!

מכל מסכת הטענות הנזכרות דהיינו שרבנים פלוניים מתירים וכל הטוב השואבים מכל הדברים האלו – מכל ההתמכרות הנזכרת – נפתח לנו צוהר להבין את דברי הנביאים, אשר לא ידענו מדוע מאריך הנביא בתיאור עבודת כוכבים, עד כי נראה לכאורה אשר הנביא מייסרם על שטויות והבלים שאי אפשר לתאר, העל זה מאריך ה' בתיאור העון?! כמו שמצינו (ישעיה מד, טז והוא בהפטרות ויקרא): חציו שרף במו אש, על חציו בשר יאכל יצלה צלי וישבע אף יחם ויאמר האח חמותי ראיתי אור, ושאריתו לאל עשה לפסלו יסגוד לו וישתחוו ויתפלל אליו ויאמר הצילני כי אלי אתה, לא ידעו ולא יבינו כי טח מראות עיניהם מהשכיל לבתם, ולא ישיב אל לבו ולא דעת ולא תבונה לאמר חציו שרפתי במו אש ואף אפיתי על גחליו לחם אצלה בשר ואכל ויתרו לתועבה אעשה לבול עץ אסגוד, ע"כ. כאשר כל רואה יתמה ואף המפרשים תמהו מה זה ועל מה זה יאריך ה' בכאלו דברים פשוטים אמנם ידענו כי אז היה יצרא דעבודה זרה אמנם עד כדי כך מגוחך, אלא מאי לכל היה תירוצים, עד שהנביא בשם ה' הוצרך כל כך להאריך, ולתאר את עומק השטות, ודי למבין!

אחינו ידידינו קומו קנאו לשכינת עוזנו קנאו קנאה גדולה לאימא קדישא, עוצו עצה, חגרו חרב, כל אחד לפי כחו להפוך עולמות, לעקור ולשרש רעה גדולה זו !!

ובזה נקרא אל מורי הצדק של עם הקודש ואל הרבנים היושבים על מדין ואל בתי דין הצדק, להקים ועד אשר יבדוק את כשרות כל הקורסים הנקראים "מח אחד" או "דמיון מודרך" או "שלשת הממדים" או שמות משמות שונים, כדבר אשר נעשה לענין השקעות כספים להציל מאיסור רבית וכדומה, ויוציאו פסק ברור להציל את בית ישראל מאיסורים נוראים אלו ולקרוא בקול לאפרישא מאיסורא, ולהוקיע את מחריבי עם הקודש.

o

עדיין רותחים מעינו לא ישקוטו כסיר מצולה רוחנו עדיין כמרקחה לא הוצאנו את שאגתינו חוצה עד כי ינועו אמות הסיפים על כן נאמר עוד כי גם אם יעלה בדעת כי מותר הוא, עדיין קשה להעלות באיזה לב יקח את משנאי ה' אשר ישנא היא השפחה אשר תירש גבירתה להכניס צרה בביתו ובמוחו הזאת ישמח את ה' ויפייס את השכינה על גלותה ושפלותה, באיזה פנים יראה את עצמו לפני ה' בבית התפלה, עד כי אמרנו להמשיל לזה את משל הזבל לצרעת אשר המשיל הבעל שם טוב הקדוש (בעש"ט על התורה יתרו ל"ח והוא מספה"ק צפנת פענח) וזה לשונו הקדוש: בשולחן ערוך אורח חיים (סי' שז) כתב רמ"א שבני

אדם שסיפור שמועות ודברי חדושים הוא עונג להם מותר לספרם בשבת כמו בחול, והוא תמוה שהוא נגד הש"ס שאמרו (שבת קיג ע"א) שלא יהא דיבורך של שבת כדיבורך של חול כו', כל שכן לדבר דברים בטלים בשבת וכו', שמעתי ממורי ז"ל משל למלך שציוה שיתנו לכל אחד מבוקשתו, וביקש אחד שיתנו זבל לצרעתו וכו' ודפח"ח, עכלה"ק.

ושם במקור מים חיים (אות מט) העתיק מספר הקדוש רמזי תורה בדרושים על אגדת חז"ל (סה ע"ד ד"ה פעם אחת חל י"ד כו') כתב וזה לשונו הקדוש: ומפני מה התירו באמת לספר הסיפורים בשבת, ואפשר לומר משל נפלא על זה, משל למלך שהיו לו מדינות רבות ועבדים לאין מספר, וציוה המלך לעשות יום מוגבל משתה ושמחה לכל שריו ועבדיו, ולכל מי שירצה לבא אל המשתה, להתענג בתענוגי ומעדני המלך, יותן לו כל רצונו ושאלתו כל אשר תשאל ותתאוה נפשו, כדי שלא יחסר לשום אדם שום תענוג ועידון שבעולם, וכל אשר הוא חפץ ושואל תיכף ינתן לו כאוות נפשו, והנה היו הרבה, מה ששאל זה לא שאל זה, איזה מהם בקשו שיתנו להם כלים חשובים ונאים שהמלך משתמש בהם, ואיזה מהם ביקש שיתנו לו כל מעדני מלך מכל מיני מאכל וכיוצא, ואחד הוסיף לשאול שיתנו לו פרס מגנזי המלך זהב ודרכמונים, ואיזה מהם ביקש שיתנו לו שלטונות ושררות על קצת ערי המלך, והכל ניתן לכל אחד ואחד חפצו ובקשתו, והיה שם איש סכל וחסר לב והוא היה איש צרוע מוטל באשפה מחמת צרעתו, ובהגיע אליו השאלה לשאול ולבקש תאוותו וחפצו וצרכיו מבית המלך, ביקש שיצוה המלך שינתן לו שני משפלות של זבל לא יקר בכדי שיתכסה בהם ויתקרה מצרעתו, וגערו בו עבדי המלך ואמרו לו, שוטה וחסר לב, מה זאת אשר שאלת ובחרת מכל התענוגים, והלא אם היית שואל ביום הזה חפצים טובים או מיני תענוגים שבעולם וכל מחמדי לב המלך היו נותנים לך, כי כן דתי המלך והנימוס להיות עושים רצון איש ואיש, ואם תאמר מחמת כאב צרעתך שאלת דבר זה, שוטה שבעולם, היה לך לבקש מאת המלך שיצוה להרופאים לרפאות אותך מצרעתך, כלום חסר בבית המלך רופאים מומחים וכל סממני רפואות עד אין קץ, והנה הגיע הדבר הזה לפני המלך שכך ביקש האיש הסכל, והמלך שחכמתו גדולה עד מאוד אמר לעבדיו מאחד שאיש זה הוא כסיל בשבילו ישתנו נימוסי המלך ודתו, זה אי אפשר, רק ינתן לו כמו אשר בחר, כי הסכל הלזה בחר בדבר מאוס אם כן בודאי זהו עיקר תענוגו ועידונו, על כן לא יותן לו יותר משאלתו ובקשתו והנמשל מובן, עכלה"ק, וכן הוא בליקוטים יקרים.

את כל המשל הזה אפשר לומר על המותר דהיינו גם אם לפי דבריו הדבר מותר, (אנו לא כל כך מסכימים לזה כי לדעתנו לא חקרו את הענין מספיק), אמנם בזה חפצת גם אם כואב לך ומגרד וצרעת הם כל המרעין בישינ הצריכים רפואת הנפש האם לבקש לפני המלך שיתן זבל, לכה תהום נתרדרנו הלא נבקש מה' אמונה טהורה ובטחון ותמימות.

קנצי למילין יעלה נא צעקתינו ושאגתינו לאזן שומעת, הן בא ילד לאמו וצועק הוי אמי אמי עזרי לי, לא הצלחתי במבחן, או חבירי הכאיב לי, או המלמד שונא אותי, וכדומה, אזי במקום להרעיף עליו דברי אמונה ובטחון והשגחה פרטית, לאמר לו הוי ילדי הלא תדע שיש השגחה פרטית בעולם בוא ואספר לך סיפור השגחה, וכה להשריש בלבו אמונת אומן, במקום זה אומרת בו יש לי איזה אשה יודעת להוציא ממצבים קשים וכו' וכו', כמה נצעק הלא ניחר גרוני, גם לפעמים ענתה לה האשה כי בנה יש בו כל מיני קשיים וכדומה, וצריכים ריפוי (כמובן רק במוח אחד או שאר מרעין בישינ), והאם מאמינה ומקשיבה, ומכניסה בלבה וחושבת כי ממש כן הוא, ולפעמים קוטלת בהבל פיה לדורות עולם, והכל אשמה אותה אשה (או איש) אשר למדה איזה קורס, והחליטה כי יודעת כבר מספיק, בלא בחינה בלא תעודה וכו' וכו', הלא אלה הדברים הם פשעים אשר אפילו אומות העולם מושיבים רופא הכותב רשימות ורפואות שלא למד ובלא תעודה בבית האסורים, ועמי בעצו ישאל ומקלו יגיד לו אתמהה !?

והנה יש עוד דברים אשר צריך להעיר, כי לפעמים מקריבים חלבם ודמם על השטויות האלה, בהאמינו כי כוחות אנרגיה הם מגלים איזה מיני מאכלים לא לאכול, כאילו יש להם

אלרגיה אליו, (אם הדברים בדרך הטבע אשר מגלים כי מאכל זה מזיק לזה וכדומה לא על זה דיברנו ואפילו על ידי כלי המרגיש את דחיית הגוף למאכלים אלו וכדומה, כל דברינו הם רק במאמין בכוחות על טבעיים הנקראים כוחות אנרגיה או שאר מרעין בישין), יש בני אדם שמפסיקים לאכול דברים הצריכים הכל בגלל השטויות שמלעיטין אותם וכדי בזיון, כי עם קדוש אתה בך בחר ה' וכן"ל בדברי הרמב"ם כי ישראל חכמים ונבונים ותמימים עם ה'. וביותר אנו רואים בעליל כמה מהעוסקים בכל הדברים רודפים אותם כל מיני מאורעות משונים וצרות ואולי מי יודע אם לא על הדברים האלו הם באים – על כן יאמרו המושלים בואו חשבון.

קטע ממכתב מהרה"ג ר' מנשה פילאפף שליט"א

והנני בזה להודיע צערי ברבים, מאשר בא לפני בבית הוראה ממה שראיתי בעיני משואלי דבר הוראה, לראות מכשולות נוראות שנסתבבו במחנה היראים, ע"י שנתרגלו ההמון להשתמש לרפואה בהדברים כאלו, נכשלים לדמות ע"ז גם באיסורי כריתות אחרי שמאמינים בתום לב לדברי העוסקים בזה, אף להנכריות כי נזדמן לפני שואל איש חרדי ממחנינו שבא לשאול על מראה אדום ואמר שאשתו הראה המראה הזאת, להנכרית הידועה (שהוא מלמדת את הנשים ואנשים ממחנינו את חכמת ענערדזיש ודאזינג והנכרית המכשפה הבחינה המראה ע"י הדאזינג, והחליטה בבירור זה איננו דם נדה כלל, רק שבא ממקום אחר.

ונשתוממתי על המראה שמתיעצים הנשים לסמוך על מכשיפה נכרית אף בשאלות של איסורי כריתות ר"ל, וכאשר שלחתי אותה אל אשה בודקת ממחנינו, העידה הבודקת לפני שראתה שהאשה רואית דם נדה כדרך כל הנשים, והתמרמרה אז הבודקת לפני שכן באים לפני נשים רבות ממחנה היראים שמתיעצים עם המכשיפה הנכרית, או שאר נשים, בשאלות נשים המקושרים באיסורי כריתות ר"ל, והיא מתמהת למה אין הרבנים היראים מעוררים את הציבור נגד מכשול זה.

וכן נודעתי מכמה עדים שראו נשים ועמי הארץ ממחנינו שכשאירע להם שאלות של איסור והיתר, כמו של תערובת בשר וחלב, וכיו"ב, ששואלים השאלה מהברזל של הדאזינג"ג שעונה להן הן או לאו, ורבים מתיעצים עם הדאזינג אף בעניני שידוכים וכיו"ב כדת מה לעשות, וכן רבות נשים מתיעצים בזה האם יקנו איזה מלבוש או איזה מלבוש ילבשו וכיו"ב, ונתקיים בנו בעוה"ר מאמר הנביא (הושע ד, יב) עמי בעצו ישאל ומקלו יגיד לו, וזה נמצא ביותר בין מחנה היראים התמימים שתועים בזה.

ומכבר שמעתי מגר צדק אחד שהתמרמר לפני שנשתומם לראות שדברים שהוא ראה אצל עובדי ע"ז בהיותו גוי עובד ע"ז, בדרכי העבודה של כתות של ע"ז שונים בעולם, עד שזכה להכיר את בוראו ולקבל עליו דת יהודית ועול תורה ומצוות, ונתגייר להיות בין מחנה היראים שבישראל, ולדאבנו הוא מוצא דברים אלו במחנה היראים ביותר שבין עם ישראל, שזה דבר מכאיב הלב וחילול השם ותורתו, שדרכי עובדי ע"ז הישנים נפרצו בבתי היראים.

ולעצם השאלה לצורכי רפואה, אין כאן המקום להאריך בבירור הלכה זו, הנני להעיד מה שהורו לי מזקני דור הישן להורות בזה בזה ואעתיק מה שאמר לי הגה"צ המפורסם מהר"א לייטנער זצ"ל אבד"ק מאנטעוויידעא², שהוא חקר ודרש הרבה מהעוסקים בזה, ושמע

² הרה"ג ר' יואל מענדלאוויטש שליט"א שמע מבעל העובדא שהציעו לו שידוך שהאם של המדוברת משתמשת עם הקייטל ושאל מהרה"ג מהר"א לייטנער זצ"ל אם צריך להתחשב בזה והשיב לו שבוודאי צריך ובשום אופן לא ישתדך עמהם, ומכיון שמדובר היה בשידוך חשוב מאד התווכח ואמר שהרי בתה חשובה מאד ואם תאמר לאמה שאין רצונה שתעסוק עוד בזה בודאי תשמע לה ולמה יעכב השידוך בשביל דבר זה, השיב הרה"ג, תדע שמי שעוסק בזה לא יחוש (להאוסרים) כמו שיש כמה אנשים שאין בני ביתם שומעים לבעליהן בענין זה (ובוודאי תעסיק בזה מאחר שתסבור שאין בזה שום חשש איסור. וכן שמע מאדם אחר שעיכב ג"כ בעדו להשתדך עמם בשביל זה.

ההסברים שלהם ע"פ דרכי הטבע, אולם לא נכנסו הדברים ללבו, שזהו ע"פ הטבע מכמה טעמים, וע"כ מידי ספיקא לא נפקא, שהוא ספק איסור תורה משום הלאו דקוסם קסם, וכיו"ב, והורה לי לענות לשואלים ע"ז, שהוא ספיקא דאורייתא ולחומרא, וכן אמר לי הגה"צ המפורסים ר' נתן יוסף מייזלס זצ"ל אבד"ק אבני שלמה, שאסור לנו להתעסק לרפואה בדברים זרים כאלו שלא שערם אבותינו, שאין אנו יודעים מקור מקורם, אחרי שאינם לפי דרכי הרפואות בדרכי הטבע הידועים לרופאים מכל הדורות עד דורינו, ויתכן שמתעסקים בדרכי רפואה זרים אשר שורשם ממקורות הטומאה, שכל שומר נפשו ירחק מהם ומכיוצא בהם.

וכ"ז אף לצורכי רפואה, ומכל שכן שאין צריך לומר שאסור להתעסק בדברים אלו לגלות ענינים נעלמים או לידע עתידות, וכיו"ב, ומכ"ש שאסור לסמוך ע"ז להוראה בדברים הכרוכים בשאלות איסור והיתר ואיסורי כריתות ר"ל, ואין לנו אלא דרכי אבותינו ורבותינו הק' נ"ע, וכמו"ש אם לא תדעי לך היפה בנשים צאי לך בעקבי הצאן, וכפרש"י בשה"ש לילך אחרי פסיעות אבותינו הק' שפסיעותיהם ניכרות, ויהי ה"א עמנו כאשר הי' עם אבותינו אל יעזבנו ואל יטשינו, עדי נזכה לביאת גוא"צ בב"א.

הק' מנשה פילאפף
רב דקהל מהר"י ט"ב
ומו"ץ בקיט"ל דסאטמאר

תגובות לספר אני ה' רופאיך
מהרה"ג ר' יעקב מנחם אטיק שליט"א
רב בשכונת נוה צבי ירושלים ומח"ס "באר יעקב"

היות ולאחרונה יצא לאור ספר 'אני ה' רופאיך' מהדורה חדשה עם כמה הסכמות מגדולי הרבנים, ובספר הנ"ל הקדיש פרק מיוחד לתקוף ספר 'אהלי יעקב' שיצא לברר האיסורים שיש בטיפולים הנ"ל, והאמת יורה דרכו שמהספר 'אני ה' רופאיך' הנ"ל גופא יש לנו עדות נאמנה עד כמה הדברים נוגעים בחמורות שבחמורות, ולכן אמרתי אשיחה מעט למען ידעו הרוצים לברר אמיתת הדברים.

א. בראש וראשונה יש לעמוד על ההסכמות שקיבל הספר הנ"ל, אשר כל גדולי המסכימים כתבו במפורש, שהספר הוא ספר לימוד למורי הוראה, ואין להורות היתר כלל וכלל מתוך הספר רק אחרי ליבון בבירור המציאות וההלכה שבדבר. ואכן הוא הצליח לקבץ קיבוץ גדול בענין זה אשר הוא לימוד נרחב לאלו שרוצים ללמוד הדבר היטב כדי להורות את האסור והמותר, אבל אין זה נחלת הכלל, ולא כל הרוצה ליטול את השם יבוא ויטול. שו"ר שכבר חזרו בהם גדולי הרבנים מהסכמתם על הספר.

ב. ועכשיו נבא לדון במה שתקף את ספר 'אהלי יעקב' ומשם נראה בעליל את חומר האיסור שבדבר: בעמ' שטז כתב בזה"ל: לא כתוב אצלם בשום מקום שהצ' הוא אליל או בעל בחירה ורצון ושראוי לכבדו ולעבדו או לרצותו, כי אצלם אין הצ' אלא סוג אנרגיה עדינה הנשפעת ממעל זאת אומרת מהבורא - לפי המאמינים בבורא עולם - או ממקור נעלם - לפי אלו הכופרים בבורא עולם, עכ"ל.

וכאן נשאלת השאלה לפי אלו הכופרים אשר אינם מתייחסים לכוח זה מהבורא, מה זה המקור נעלם הזה. פה מתחיל עומק השאלה, שאם כדי להפעיל הכוח הנעלם הזה צריך איזה פעולת עבודה לסגוד לו להשתחוות לו וכיוצא הרי זה עבודה זרה ממש, ועל זה לא ענה לנו כלום, האם התווכחנו על עצם הכוח אם הוא בנמצא או לא, הרי כל דברינו אמורים

להיפך שכיון שנמצא כוח כזה, אסור לסגדו ולעבדו, ולכן אפילו לאלו המאמינים בבורא, צריך לדעת האם כשהם עובדים להפעיל הכוח איך זה עובד אצלם, האם באמונה פשוטה כמו שקיבלנו מאבותינו ורבותינו או בהתחכמויות פה ושם אשר בכל מחשבה קלה גובל באביזריהו דע"ז שאפילו במחשבה אסור.

ג. ומה שכתב שלא כתוב אצלם שהצ' הוא בעל בחירה ורצון, תמוה לי עליו, האם רק כאשר מתייחסים לכוח שסוגדים לו ועובדים אותו כבעל בחירה ורצון אז הוא ע"ז ובלא זה לא, הרי מפורש בספר כנסיה לשם שמים (דף כח ועוד מקומות, שקיבל הסכמת כל גדולי ארץ ישראל בזמנו, ובראשם הגר"ש סלאנט זצ"ל) מה היה העבודה זרה של דור אנוש, וז"ל: שהם לא האמינו בכוכבים ומזלות שום דבר נוסף על מה שהם עליו באמת אפילו כמלא נימא, ולא היתה טעותם רק במעשה וכו'. עוד כתב שם: אנוש ואנשי דורו לא האמינו שיש לכוכבים ומזלות שום יכולת להטיב ולהרע בבחירתם ורצונם, ואפילו כמו האדם, ואין להם יכולת לפעול רק כפי מה שהטביע בהם הבורא יתברך לבד, והיו יודעים האמת שבין אם האדם עובדם או אינו עובדם לא יוכלו לשנות את תפקידם אפילו כחוט השערה, ולכן אין שום תועלת בעבודתם, ולא עבדום רק לכבוד לבד, שחשבו שזהו רצונו יתברך עכ"ל. הרי שאיסור ע"ז אינו קשור כלל אם אנו מתייחסים להע"ז כבעל בחירה ורצון או לא. וכן מוכח בהרבה ראשונים ואחרונים כמו שהאריך בספר 'אהלי יעקב' בזה, ואיך דחה בקש כאשר הדברים מפורשים נגדו.

ד. ולכן מה שטוען שלא בירר בעל האהלי יעקב את המציאות ואין לו בזה שום מושג, הרי אין אנו צריכים להרחיק לכת ללמוד בספרי המינים כדי לדעת המציאות, הרי מספיק לנו כמאה עדים דבריו אלו של בעל ה'אני ה' רופא' אשר בירר היטב המציאות מכל הבחינות, ומדבריו אנו רואים שיש כאן משום איסור ע"ז.

ה. עוד כתב שם בעמ' שיז: ובאמת זוהי הגישה של רוב העולם הנכרי שכל מה שלא ניתן להסביר עפ"י המדע הוא שטות וכו' אבל באמת היא גישה של כפירה ממש וכו', ובהערה 2 אך תמה אני איך הוא מפרנס כל סגולות חז"ל בכלל וכו', עכ"ל עי"ש באריכות.

תמה תמה אקרא, איך אפשר לדמות מילתא למילתא בדבר שההיפך הוא האמת, האם אותם שטויות שבדו דתות שונות בזמנינו אפשר לדמותם לסגולות חז"ל אשר יסודתם בהררי קודש, עד שכל מי שאינו מאמין בשטויות שלהם הוא כופר בדברי חז"ל, האם לא הנכון הוא ההיפך הגמור... שכל המדמה שטויות שלהם לסגולות חז"ל וכו'...

ו. עוד שם בעמ' שיט מס' 6 בהעתק של ספר שלהם: בפילוספיה של רפואת המזרח לומדים שיש אנרגיה וכו', הסיפור היהודי של מעשה בראשית מתאר את כח החיים הזה כרוח החיים שהבורא נפח באדם הראשון, ועי"ז נעשה לאדם חי. כח אלוקי זה הוא המקיים את החיות של כל הברואים, והרוח חיים של כל האנושות. במסורת הנוצרית אנרגיה זו שווה ל"דבר האל" וכו', הרי שמחבר הזה אינו מייחס לאנרגיה זו שום אמונה של אליל אלא כח השופע מהבורא, עכ"ל.

וכאן נשאלת השאלה, מאחר שבמסורת הנוצרית אנרגיה זו שווה ל"דבר האל", ובמסורת שבעים אומות אחרות לא העתיק לנו המחבר הנ"ל למה זה שווה, האם נוכל לסמוך על כל מאן דהו שיטפל בדברים רוחניים שאין אתנו יודע עד מה, האם זהו המסורת שקיבלנו מאבותינו ורבותינו, לתת לכל מאן דבעי, גוים ואנשים שפלים ונשים לטפל בענינים רוחניים אשר כבר האריכו בזה רבותינו (ראה בהקדמת ספר 'פתחי לב' על ספר חובות הלבבות שער היחוד), שלא ניתן לכל מאן דהו לטפל בזה כמו שירצה.

והוא בעצמו בהמשך הדברים בעמ' שכב ובהע' 7 נכנס לדון אם זה ע"ז או כפירה, ולדין בין כך ובין כך אסורים הם בתכלית, ואין לסמוך על גוים ונשים שהם יודעים להבחין יסודות

ז. עוד שם בעמ' שכנ וז"ל: שם (באהלי יעקב) מדברי הקיסר הצהוב 'חוק היין ויאנג הוא היסוד של כל היקום ... זה מקור החיים וזה מצוי בהיכלות האלילים ... וכדי לרפא חוליים צריך לחפש מקורו'. כוונת בעל ההקדמה (באהלי יעקב) בזה להראות שהם מאמינים שחוק היין ויאנג המקיים את כל היקום נמצא בהיכלות האלילים, ושכדי לרפאות החולים צריך לחפש מקורו, דהיינו לחפש בהיכלות האלילים. אכן גם זה טעות גמורה, כי באמת במקור שציין כתוב בזה"ל: 'העיקרו של יין ויאנג הוא היסוד של כל היקום ... הוא נמצא בהיכלות האלילים. כדי לרפאות חולאים צריך לחפש מקורם. 'מקורם', לא מקורו! כדי לרפאות חולאים צריך לחפש המקור של החולאים, בלי שום שייכות לאיפה נמצא העיקרון של יין ויאנג (וכך מוכרח עוד שהרי הקיסר הצהוב לא כתב שהמקור של יין ויאנג הוא בהיכלות האלילים אלא שגם שם הכל מתנהג עפ"י אותו עיקרון), עכ"ל הספר אני ה' רופאיך.

באמת אחר שכבר תמהנו לעיל באות ה' על דברי המחבר הנ"ל, כבר אין מה להוסיף כאן אלא דבר אחד, שמצא את ספר הקיסר הצהוב כמאמר חז"ל או לכל הפחות כדברי אחד מהראשונים שאפשר לדייק בדבריו שמה שכתב 'מקורם' אין הכוונה שהולך על היין ויאנג, אלא הכוונה שהולך על החולאים, וכאן נשאלת השאלה במלא חומרתה מי הגיד לו רז זה בעומק דברי הקיסר הצהוב, שאפשר למילף מיניה כמו בדברי חז"ל 'אל תקרי בניך אלא בוניך' ...

ומאד נהייתי לראות שגם בעל המחבר עצמו כתב בהמשך התקפתו על האהלי יעקב בעמ' שכו בזה"ל: 'ומי יודע אם המטפלת באמת בקשה את רשות האנרגיה הכללית וכו', ויותר מסתבר שכיוונה למה שכתבנו וכו', עכ"ל, הרי שהודה במקצת שגם הוא אינו יודע מה הם באמת עומק כוונות הנשים והגוים כאן, אלא שיותר מסתבר לפרש עומק כוונתם כפירושו הוא, ולא כמו שיפרשו או שיעידו אחרים.

ח. עוד שם בעמ' שכח מס' 5 וז"ל: ועוד הביא (האהלי יעקב) כמה ראיות שהצ' הוא אליל ונעבד ממילון למושגים פסיכיים, ששם כתוב שהאליל של 'בעל' שווה לה'טאו' של הסינים, וידוע שהצ' הוא גילוי של ה'טאו' כמבואר בספר ספר של צ'. דבריו תמוהים מאד, הלא כל מי שמבין קצת במושג הטאו יודע שאינו מושג של ע"ז כלל וכו' ואם כן על כרחנו שאותו מילון שמשווה את הטאו עם אליל הבעל אינו בר סמכא, ואם כן כיצד הוא סומך על מה שכתוב שם כדי לקבוע מציאות ולפסוק הלכה וכו', עכ"ל עי"ש.

באמת אני מכיר את בעל המחבר הזה, אלא שמתוך ההסכמות על הספר רואים שהוא מורה הוראה בישראל, ובזה יש לי שאלה אחת אליו במחכ"ת האם כאשר יש ריעותא לפנינו בטריפות אפשר להכשיר על סמך שאין ראיה להטריף, או ההיפך הוא שצריך ראיה להכשיר, ואם כן כאשר יש לפנינו ספר שלהם המורה לנו שיש כאן עבודה זרה, ורק משום הסברות שלנו אפשר לפרש שאין כאן עבודה זרה, ושהספר הזה אינו בר סמכא, האם אפשר להתיר, או שצריך לאסור באיסור דאורייתא.

ועוד, כבר כתבנו לעיל באות ה', שברגע שהדברים גובלים עם ע"ז, אי אפשר לפסוק הלכה בזה לגוים ונשים שהרי גם הוא מודה שאינו יודע עומק כוונתם כנ"ל אות ו', ומהיכן הוודאות להתיר איסור דאורייתא בפשיטות שהוא ביהרג ואל יעבור.

ט. עוד זאת יש לציין שבספר 'אני ה' רופאיך' גופא טרח בכמה מקומות לבאר שכוחות אלו המטפלים הם כוחות רוחניים, ודימה זאת לכוחות הנביאים וראשונים כמלאכים, ובזה טענתינו אליו ממה נפשך, אם זה באמת דומה לכוחות הנביאים והראשונים, מי נתן רשות

³ וראה מש"כ הגר"מ שפרן בספר שם עמ' שלד אות ב'.

לגוים ואנשים שפלים ונשים לטפל בזה בכלל, אבל האמת הוא שאין זה דומה כלל וכלל, ואסור לנו לדמות מילתא למילתא דברי שטויות של גוים וכופרים לתנ"ך ומפרשיו...

י. ואסיים בעוד נקודה חשובה שדיברתי עם אחד מגדולי המסכימים על ספרו 'אני ה' רופאיך' ואמר לי שבעל המחבר הפריז על המדה בהתיר. ואכן ציינו המסכימים שהספר הוא מיועד למורי הוראה שיבדקו בדיקה עמוקה לאור האבוקה ולאור הנר את מציאות הדברים, ודברי הראשונים והפוסקים בענינים אלו מתי יש להתיר לצורך רפואה או פיקו"נ, ולא להוציא היתר כללי לכל העולם.

יעזור השי"ת שיתעוררו ויקימו בית הוראה מיוחד לענינים אלו שיבדקו כל שאלה ושאלה ודבר ודבר לגופו, ומלאה הארץ דיעה ...